Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde

OM: 202302

BÖLCSŐDEI SZAKMAI PROGRAMJA

2026.

Szakmai programot készítette: Koroncz Katalin

Szakmai program készítésének időpontja: 2026.

1. A Mini Bölcsőde adatai

Az intézmény neve: Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde

Alapító okirat száma: 111/78-31/2025

Intézmény címe: 8372.Cserszegtomaj Iskola u.17.

Adószám:16893597 Ágazati azonosító: 851020

Törzskönyvi azonosító szám (PIR): 666754

Főigazgató: Koroncz Katalin

Elérhetőségek:

Weboldal: https://pipacsovoda.hu

Telefon: +36 83 330-166

06-30-160-9377

Email cím: cserszegovi@gmail.com

Fenntartó neve: **Cserszegtomaj Nagyközség Önkormányzata**

Cím:8372. Cserszegtomaj Dr Bakonyi Károly u.1.

Weboldal: https://cserszegtomaj.hu

Kapcsolattartó: Bartha Gábor polgármester

Szolgáltatás: Bölcsődei ellátás / Mini bölcsőde / gyermekek napközbeni ellátása Szolgáltatás nyújtás kezdet: 2018.

Szolgáltatás időtartama: Határozatlan

Mini bölcsődei csoportok száma: 2 csoport (Csigabiga, Napsugár)

A mini bölcsőde 15 férőhelyszáma tekintetében a gyermekjóléti szolgáltatások területi lefedettségét figyelembe vevő finanszírozási rendszerbe befogadott.

Nyitva tartás: Hétfő-péntek, 7:00 órától – 17:00 óráig; Napi 10 órás nyitva tartással működik.

Tartalomjegyzék

1. A Mini Bölcsőde adatai 2
2. A bölcsőde munkáját és Szakmai Programját meghatározó jogszabályok 8
3. A Szakmai Programunk célja 10
4. A bölcsőde bemutatása 10
5. Szakmai elképzeléseink 11
6. Ellátandó célcsoport, ellátandó terület jellemzői 11
6.1. A település és a bölcsőde helyzete 11
6.2 A célcsoport jellemzői és igényei 12
6.3. A bölcsőde társadalmi missziója és célkitűzései 13
7. Az ellátás igénybevételének módja (Felvételi rend) 13
7.1. Általános rendelkezések 13
7.2. A felvétel menete és a szükséges dokumentumok 14
7.3. A felvételi sorrend és előnyt élvező esetek 15
7.4. A megállapodás kötése és az ellátás megszüntetése 15
7.5. Tájékoztatás és észrevételek 15
8. A bölcsődei ellátásunk célja, feladatai, alapelvei 15
8.1. A bölcsődei nevelés céljai 15
8.2. A bölcsődei nevelés feladatai 16
8.1. A családok támogatása, a szülői kompetencia fejlesztése 16
8.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása 16
8.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése 17
8.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése 17
9. A bölcsődei nevelés alapelvei 18
9.1. A család rendszerszemléletű megközelítése és partnersége 18
9.2. A kora-gyermekkori intervenció szemlélete és inklúzió 19
9.3. A családi nevelés elsődlegességének tisztelete 19
9.4. A gyermek, mint egyedi személyiség – a természetes fejlődés tisztelete 19
9.5. A biztonság, stabilitás és a fokozatosság megteremtése 19
9.6. A gondozás, mint nevelés bensőséges és erősítő pillanata 20
9.7. A játék, mint az élet iskolája 20
9.8. A kompetenciák és az örök tanulás szeretetének támogatása 20
9.9. A kisgyermeknevelő, mint meghatározó személyiség és biztonságos bázis 20
10. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei 21
10.1. A tanulás 21

10.2. Gondozás 22
10.3. A gondozás pedagógiai alapelvei 23
11. Étkezés 23
12. Öltözködés és vetkőzés 25
13. Testápolás és tisztálkodás 26
13.1. A tisztálkodási folyamat és pedagógiai megközelítése 27
14. Egészséges szokások kialakítása 27
14.1. Pelenkázás és szobatisztaságra nevelés 27
15. A szobatisztaságra nevelés támogatása 28
16. Pihenés és alvás 29
16.1. Az altatás folyamata 29
17. Levegőzés és szabadtéri tartózkodás 30
17.1. A levegőztetés jelentősége és módjai 30
17.2. A szabadtéri tartózkodás szervezése 30
18. Higiéniás előírások és takarítás 30
18.1. Személyes higiéniás szabályok 30
18.2. Környezeti higiénia és takarítás 31
19. Egészségügyi alkalmasság 31
20. Játék 31
20.1. A játék, mint a gyermekkor biológiai alapú vezérfonala 31
20.2. A játékfejlődés menete és a reprezentációs rendszerek kialakulása 32
20. 2. A játékeszközök, mint a fejlődés aktív partnerei 33
21. Mozgás 34
21.1. A bölcsődei testnevelés céljai és feladatai 35
21.2. A mozgásos tevékenység szervezésének alapvető szempontjai: 36
21.3. A bölcsődei testnevelés módszertani megközelítése 36
22. Mondóka, ének, zenélés, zenehallgatás 37
22.1. A zenei nevelés alapvető módszertani megközelítései: 38
22.2. A kisgyermeknevelő zenei nevelési feladatai: 38
22.3. A zenei nevelés feltételei 39
23. Vers, mese, képeskönyv-nézegetés 39
23.1. A vers, mese és képeskönyv szerepe és hatása 40
23.2. A kisgyermeknevelő feladatai 41
23.3. A tevékenység tartalma és szervezése 42
24. Alkotó tevékenységek 42
24.1. Az alkotó tevékenységek célja és jelentősége 42

24.2. A kisgyermeknevelő feladatai és szerepe 42
24.3. Az alkotás pszichológiai alapjai és a játék 43
24.4. Fő alkotó tevékenységi formák és technikák 43
24.5. A színek világa 44
24.6. A műteremsarok és a folyamat szervezése 44
25. Egyéb tevékenységek 44
26. Személyi feltételek 45
26.1. Szervezeti felépítés és létszámfeltételek 45
26.2. Képesítési előírások és egészségügyi alkalmasság 45
26.3. A "saját kisgyermeknevelő" rendszer és a csapatműködés 46
26.4. Helyettesítés és stabilitás 47
26.5. Szakmai fejlődés és együttműködés 47
26.6. A bölcsődei csapat szakmai kultúrája és etikai normái 48
26.7. A kisgyermeknevelőtől elvárt alapvető hozzáállás és magatartás 48
26.8. A bölcsődei dajka integrált szerepe a nevelői munkában 49
26.9. Etikai magatartás és felelősségtudat 49
26.10. Együttműködés és szakmai fejlődés keretei 49
27. A munkavállalók jogai és védelme 49
28. A gyermekek alapvető jogai és kötelezettségei 50
28.1. A gyermekek alapvető jogai intézményünkben 50
28.2. A gyermekek alapvető kötelezettségei és a közösségben való felelős részvétel 51
28.3. A szülők jogai, kötelességei és az intézménnyel való együttműködés 52
28.4. A szülők alapvető kötelességei az intézménnyel szemben 52
28.5. A szülők alapvető jogai az intézménnyel szemben: 52
29. A Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde és a szülők partnersége 53
30. Panaszkezelés és jogorvoslati lehetőségek 53
31. Tárgyi feltételek 54
31.1. Az épület és a helyiségek általános jellemzői 54
31.2. Helyiségrendszer és berendezés 54
31.3. Étkeztetés 55
31.4. A játszókert és a játszótéri eszközök biztonsága 55
31.5. Környezet esztétikája és fejlődést támogató környezetkialakítás 56
31.6. Célratörő és gyermekközpontú tértagolás 56
31.7. Esztétikus, visszafogott és harmonikus színvilág 56
31.8. Minőségi, természetes anyagok és funkcionális berendezés 56
31.9. Ingerszabályzás és "sugalló elrendezés" 56

31.10. Évszakosan változó, de mértékletes díszítés: 57
32. Szervezeti és csoportszervezési alapelvek....57
32.1. Csoportjaink jellege és a stabilitás elve....57
32.2. Napirend....57
33. A családok támogatásának módszerei és lehetőségei....59
33.1. Családlátogatás....59
33.2. Szülővel történő fokozatos beszoktatás (adaptáció)....59
33.3. Napi kapcsolattartás....60
33.4. Egyéni beszélgetés....60
33.5. Szülőcsoportos beszélgetések....60
33.6. Szülői értekezlet....61
33.7. Indirekt kapcsolattartási formák....61
33.8. Közös programok a családokkal....61
33.9. Az ellátás igénybevételének tájékoztatása és adminisztrációs folyamata....62
34. A bölcsőde kapcsolatrendszere a tágabb környezettel....63
34.1. Együttműködés az óvodával – a zökkenőmentes átmenet érdekében....63
34.2. Együttműködés a Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal a jelzőrendszerben....63
34.3. A bölcsőde szerepe a jelzőrendszerben....64
34.4. A veszélyeztetett gyermekek gyakorlati támogatása....64
34.5. A gyermekvédelem mindenki feladata....64
35. Gyermekvédelmi program....64
35.1. A gyermekvédelmi program célja és feladatai....65
35.2. A gyermekvédelmi tevékenység gyakorlati megvalósítása....65
35.3. Együttműködés az egészségügyi intézményekkel....65
36. Kapcsolatok egyéb intézményekkel és szervezetekkel....65
36.1. Pedagógiai Szakszolgálattal való együttműködés a korai fejlesztés és gondozás keretében....65
36.2. Fenntartó (Cserszegtomaj Nagyközség Önkormányzata)....66
36.3. Civil szervezetek és partnerek: tudásmegosztás és közösségépítés....67
36.4. Magyar Bölcsődék Egyesülete (MBE)....67
36.5. Környékbeli mini bölcsődékkel szakmai kapcsolat....67
37. Minőségi munkavégzés, a nevelőmunka belső- és külső ellenőrzése....67
37.1. A minőségi munkavégzés feladatai....67
37.2. Belső minőségbiztosítás és ellenőrzés....67
37.3. Külső ellenőrzések....68
38. Szakmai dokumentáció....68
38.1. A dokumentáció vezetésének alapelvei....68

38.2. A vezetett dokumentumok 68
38.3. Csoportnapló 68
38.4. Gyermekfejlődési dokumentáció (bölcsődei törzslap és fejlődési napló) 68
38.5. A beszoktatás folyamatát rögzítő feljegyzés (adaptáció) 69
38.6. A családlátogatásról készült feljegyzés 69
38.7. Családi füzet 69
38.8. Ellátásról vezetett dokumentációk 69
38.9. A dokumentáció használata és tárolása 69
39. A fejlődés várható jellemzői a bölcsődés kor végére 69
40. Gyermek-elsősegélynyújtással kapcsolatos belső eljárásrend keretszabályai 70
41. Záró rendelkezések 72
Mellékletek 73

2. A bölcsőde munkáját és Szakmai Programját meghatározó jogszabályok

Magyarország Alaptörvénye (2011.04.25.) https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100425.atv

1991. évi LXIV. törvény a Gyermekek jogairól szóló New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99100064.tv

1992. évi XXXIII. tv. a közalkalmazottak jogállásáról https://njt.hu/jogszabaly/1992-33-00-00

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (Szoctv.) https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99300003.tv

1997. évi XXXI. tv. a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról (Gyvt.) https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99700031.tv

2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (Köznev.tv.) https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100190.tv

235/1997. (XII.17) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok, a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99700235.kor

15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99800015.nm

18/1998. (VI.3.9 NM rendelet a fertőző betegségek, és járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésről https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99800018.nm

33/1998. (VI.24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmassági orvosi vizsgálatokról és véleményezéséről https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99800033.nm

1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésének feltételeiről https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0000001.scm

8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végzők személyek adatainak működési nyilvántartásba vételéről https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0000008.scm

9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0000009.scm

257/2000. (XII.26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról https://njt.hu/jogszabaly/2000-257-20-22

29/2003. (V.20.) ESZCSM rendelet a helyettes szülők, a nevelőszülők, a családi napközit működtetésének képzésének szakmai és vizsgakövetelményeiről, valamint az örökbefogadás előtti tanácsadás és felkészítő tanfolyamról

https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0300029.esc

78/2003. (XI.27) GKM rendelet a játszótéri eszközök biztonságáról

https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0300078.gkm

331/2006. (XII.23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat és hatáskör ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0600331.kor

328/2011.(XII.29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról https://njt.hu/jogszabaly/2011-328-20-22

369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről https://njt.hu/jogszabaly/2013-369-20-22

37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1400037.emm

415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1500415.kor

A Bölcsődei Nevelés- Gondozás Országos Alapprogramja (2026.)

https://magyarbolcsodek.hu/hu/szakmai-anyagok/alapprogram/

3. A Szakmai Programunk célja

A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának magas szintű megvalósítása, a szakmai értékek megőrzése és továbbadása, a kialakult jó gyakorlatok megerősítése, új módszerek és tevékenységformák bevezetése.

4. A bölcsőde bemutatása

A Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde egy családias, barátságos környezetben várja a legkisebbeket. A Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde 5 óvodai és 2 mini bölcsődei csoporttal működik.

A 2018/2019. nevelési évtől indult a mini bölcsődei csoport, ahol lehetővé vált 7 bölcsődés (20 hetes kortól – 3 éves korig) gyermek fogadására.

Cserszegtomaj Nagyközség Önkormányzata az RRF-1.1.2-21-2022-00114 azonosító számú projekt keretében valósította meg a Cserszegtomaji Pipacs Óvoda – bölcsőde bővítését. 2024/25-ös nevelési évtől ennek megfelelően két mini bölcsődei csoporttal indultunk, 15 kisgyermek részvételével.

A mini bölcsőde a nagyközség közepén, központi helyen az óvoda mellett található egy különálló épületben.

Az épület ideális környezetet nyújt bölcsődés korosztályú gyermekek nevelésére-gondozására. Mini bölcsődénk a gyermekek egyéni igényeihez igazodva biztosítja a gyermekek fejlődéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételeket.

A bölcsődei nevelő munka a családnevelésre épül, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A gyermek harmonikus fejlődésének segítése szempontjából fontos, hogy a két közeg együttműködjön, nevelő, szocializáló tevékenységét összehangolja. A bölcsőde az első intézmény, amellyel a család kapcsolatba kerül, megalapoz egy nyílt demokratikus elveken alapuló együttműködést. Bölcsődénkben a nevelés-gondozás családias, derűs, nyugodt légkörben folyik.

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermekek elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét. A bölcsődei nevelés további célja, hogy a kora gyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

5. Szakmai elképzeléseink

Bölcsődénk célja, hogy a gyermekek első közösségi tapasztalata pozitív, formáló és biztonságos legyen.

Hisszük, hogy a kisgyermekkor alapozza meg a későbbi tanulási hajlandóságot, a társas kapcsolatépítést és az önbizalom kialakulását.

Ezért kiemelt figyelmet fordítunk:

- a biztonságos, előrelátható napi **ritmus** kialakítására,
- a szülőkkel való **folyamatos**, bizalmi együttműködésre,
- a helyi **hagyományok**, ünnepek beépítésére a nevelési folyamatba,
- a **természetközeli** nevelésre, kihasználva a falusi környezet adta lehetőségeket.

A bölcsőde nemcsak gyermekellátást, hanem családtámogatást is nyújt – segítünk a nevelési kérdésekben. Hiszünk abban, hogy erős családokból nőnek ki kiegyensúlyozott, boldog gyermekek.

"Valahol itt kezdődik mindegyik régi meséd,
Az első lépések nem kicsik, itt kezdődik minden."

6. Ellátandó célcsoport, ellátandó terület jellemzői

6.1. A település és a bölcsőde helyzete

Cserszegtomaj nagyközség a Keszthelyi-hegység délnyugati részén, a Keszthelyt körülvevő dombvonulaton a Balatontól 4 km-re, Hévíztől 3 km-re fekszik. Területe 19 km² (1260 hektár), a lélekszámhoz viszonyítva rendkívül nagy és tágassága folytán Európa egyik legkülönösebb települése. Régebben hegyközségként tartották számon és e jellegét a mai napig fenn kívánják tartani. Cserszegtomaj lakossága túllépte a 4000 főt.

A mini bölcsődében 3 kisgyermeknevelő és 2 bölcsődei dajka gondozza-neveli a kicsiket. A gyönyörűen felújított épületben minden adott ahhoz, hogy az óvodások és a bölcsődések derűs, tartalmas napokat tölthessenek el modern, minden igényt kielégítő, barátságos környezetben.

A kialakított szabály- és szokásrendszer segít abban, hogy a gyermekek biztonságban, jól érezhessék magukat, és életkoruknak megfelelően fejlődhessenek. A szülők és a gyermekek szeretetteljes odafordulást tapasztalhatnak az óvodában és a bölcsődében dolgozó valamennyi felnőttől.

6.2 A célcsoport jellemzői és igényei

A bölcsődei ellátás keretében **a három éven aluli gyermekek** napközbeni ellátását, nevelését és gondozását biztosítjuk, az alapító okiratban és az intézményi SZMSZ-ben rögzített feladatkörnek megfelelően. Az ellátásra a gyermek **húsz hetes kora után** kerülhet sor, az alábbi, jogszabályilag szabályozott feltételek szerint:

a) Ha a gyermek a harmadik életévét **január 1-je és augusztus 31-e között** tölti be, az adott év augusztus 31-éig vehet részt az ellátásban.

b) Ha a harmadik életévét **szeptember 1-je és december 31-e között** tölti be, a következő év augusztus 31-éig, feltéve, hogy a szülő vagy törvényes képviselő erről nyilatkozik.

Az intézmény SZMSZ-e és alapító okirata kiemelten felhívja a figyelmet azokra a gyermekekre, akik **kiemelt figyelmet igényelnek**. Ezen belül kiemelt feladatunk azon gyermekek támogatása, akik a **Gyermekek védelméről szóló törvény** (1997. évi XXXI. tv.) **szerint hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűek**. Az SZMSZ-ben felsorolt kritériumok (alacsony szülői iskolai végzettség, foglalkoztatottság, elégtelen lakókörnyezet) alapján azonosított gyermekek számára esélyteremtő, fejlődést serkentő környezetet biztosítunk, ezzel is hozzájárulva a szocializációs hátrányuk csökkentéséhez (1997. évi XXXI. tv. 38. § (1a)).

A bölcsőde továbbá – az alapító okiratban meghatározottak szerint – az alábbi **különleges bánásmódot igénylő gyermekek** integrált nevelését látja el:

c) Sajátos nevelési igényű (**SNI**) gyermekek, ideértve az enyhén értelmi, beszédfogyatékos, nagyothalló, valamint az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdőket.

d) Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (**BTMN**) küzdő gyermekek.

- Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján **még nem érett az óvodai nevelésre**, és ezt orvosi szakvélemény igazolja, bölcsődei ellátásban részesülhet a negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.
- A **sajátos nevelési igényű gyermek**, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek ellátása annak az évnek az augusztus 31-éig lehetséges, amelyben a hatodik életévét betölti.

e) **Szülők munkába állásának elősegítése**: A GYED extra bevezetése és a gyermekgondozási díjak melletti munkavégzési korlátozások enyhülése lehetővé tette a szülők számára, hogy gyermekük fél éves kora után visszatérjenek a munkaerőpiacra. Bölcsődénk kulcsszerepet játszik ezen szülők támogatásában, lehetővé téve számukra a keresőtevékenység folytatását.

f) **Előnyt élvező gyermekek ellátása**: A törvény (1997. évi XXXI. tv. 41. § (2)) alapján különösen azon gyermekek számára biztosítjuk az ellátást, akiknek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége, akiket egyedülálló vagy időskorú személy

nevel, vagy akiknek a szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.

A Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde tehát egy olyan inkluzív közösség, amely nemcsak az átlagos fejlődésű gyermekeket, hanem a különböző háttérrel és igénnyel rendelkező gyermekek széles skáláját képes fogadni és integrálni, mindezeket az alapító okirat és az SZMSZ által meghatározott szakmai keretek között.

6.3. A bölcsőde társadalmi missziója és célkitűzései

A Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde létrehozásának alapvető célja, hogy családbarát, támogató, biztonságot nyújtó intézményként segítséget nyújtson a kisgyermeket nevelő családoknak. Szolgáltatásunkkal hozzájárulunk a szülők munkába állásához, a családok életminőségének javításához, miközben a gyermekek életkorának, fejlettségének, egyéni szükségleteinek és igényeinek megfelelő testi, lelki, értelmi és szociális fejlődését biztosítjuk.

Bölcsődénk legfőbb feladata, hogy a családban nevelkedő gyermekek szeretetteljes, nyugodt, biztonságos légkörben, igényes körülmények között töltsék napjaikat. A napi tevékenységek során egyensúlyt tartunk az életkori sajátosságoknak megfelelő önfeledt, szabad játék és a célzott készségfejlesztés között. Sokoldalú nevelő-gondozó munkánkkal elősegítjük, hogy egészséges, nyitott, jól kommunikáló, önálló és társaságkedvelő gyermekek nőjenek fel, akik magabiztosan léphetnek tovább az óvodai nevelés világába. Ezen célok megvalósításának szakmai alapját a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja és intézményünk helyi szakmai programja szolgáltatja.

Az ellátás minőségének és a gyermekek jóllétének elengedhetetlen feltétele, hogy szolgáltatásunk minden eleme összhangban legyen a gyermekek egyéni szükségleteivel, és szorosan együttműködjünk azokkal a családokkal, akiknek mindennapjainak szerves részévé váltunk. Kiemelt figyelemmel fordulunk a hátrányos helyzetű és különleges bánásmódot igénylő gyermekek családjai felé, hogy közösen teremtsünk minden gyermek számára méltányos, optimális fejlődési lehetőséget.

7. Az ellátás igénybevételének módja (Felvételi rend)

7.1. Általános rendelkezések

A Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás keretében, a bölcsődei ellátás intézménytípusaként működik. Az ellátásban azon gyermekek részesülhetnek, akik a felvétel időpontjában betöltötték 20. élethetüket. Az ellátás általában a gyermek harmadik életévéig tart, de az óvodai nevelésre még nem érett gyermekek a negyedik életévük betöltését követő augusztus 31-ig maradhatnak. A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év

augusztus 31-éig tart. Az ellátás igénybevétele – a bölcsődei felvétel – egész évben folyamatos, a szabad férőhelyek alapján.

A bölcsődei alapellátást a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 41. § értelmében a gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük - ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is -, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A települési önkormányzat által fenntartott intézmény ellátási területe, elsősorban a település lakosságára terjed ki.

7.2. A felvétel menete és a szükséges dokumentumok

A gyermek bölcsődébe történő felvételét elsősorban a szülő kezdeményezi. Egyéb esetekben a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti a védőnő, a házi gyermekorvos, a szociális vagy családgondozó, a gyermekjóléti szolgálat, illetve a gyámhatóság.

A felvételi kérelem benyújtásakor a következő dokumentumokat kell csatolni:

- A gyermek és a felvételt kérő szülő/törvényes képviselő lakcímkártyájának másolata
- A gyermek TAJ-kártyájának másolata
- Az ellátás indokoltságát igazoló gyermekorvosi igazolás
- Munkáltatói igazolás- mind két szülő - (2 hétnél nem régebbi) vagy a munkáltatói szándéknyilatkozat
- Tanulói jogviszony esetén az oktatási intézmény által kiállított iskolalátogatási igazolás
- Egyedülálló szülő esetén a Magyar Államkincstár igazolása az emelt családi pótlék folyósításáról
- a családban nevelt 3 vagy több kiskorú gyermek esetén a Magyar Államkincstár igazolását emelt családi pótlék folyósításáról (amennyiben rendszeres gyermekvédelmi támogatásra a szülő nem jogosult)
- a szülő betegsége esetén a háziorvos/szakorvos által kiállított igazolás
- Sajátos nevelési igényű gyermek esetén a szakértői vélemény másolata

7. 3. A felvételi sorrend és előnyt élvező esetek

A gyermek felvételénél a következő kötelező sorrendiség érvényesül:

1. **Első helyen**: Gyámhatóság, Gyermekjóléti Szolgálat, jegyző, háziorvos, védőnő kérelmére, a gyermek veszélyeztetettsége vagy szociális rászorultsága miatt.
2. **Második helyen**: A szülő munkába állásának támogatása végett.
3. **Harmadik helyen**: Iskolai tanulmányok megkezdése, folytatása miatt.

A felvételi eljárás során előnyben részesítjük azon kisgyermekeket, akiknek szociális vagy egyéb okból egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei nevelés, akiknek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szükség, vagy akiket egyedülálló vagy időskorú személy nevel.

7. 4. A megállapodás kötése és az ellátás megszüntetése

A gyermek bölcsődei felvétele alkalmával az intézmény és a szülő (törvényes képviselő) írásos megállapodást köt. A megállapodás tartalmazza az ellátás kezdetének időpontját, a szolgáltatások formáját és módját, a fizetendő térítési díjakat, az ellátás megszüntetésének feltételeit, valamint a felek személyazonosító adatait, a szülő vagy törvényes képviselő nyilatkozatát a tájékoztatás megtörténtéről.

A mini bölcsődei ellátás megszűnik a gyermek harmadik életévét követő augusztus 31-én, vagy szülői kérésre, illetve olyan esetben, amikor a gyermek egészségi állapota vagy magatartása az ellátást lehetetlenné teszi.

7.5. Tájékoztatás és észrevételek

Az intézmény mini bölcsődei szolgáltatásának tartalmairól, szabályairól a fenntartó, Cserszegtomaj Nagyközség Önkormányzata honlapján (www.cserszegtomaj.hu), valamint a Cserszegtomaji Pipacs Óvoda bölcsőde honlapján (www.pipacsovoda.hu)

Amennyiben üres férőhelyek vannak, a felvétel az év minden időszakában lehetséges. A felvételre jelentkezők előjegyzésbe kerülnek. A felvételi eljárás során a jelentkezőket a döntésről 30 napon belül írásban értesítjük. A főigazgató döntése ellen a kézhezvételtől számított 8 napon belül észrevételnek van helye, melyet a fenntartóhoz kell benyújtani.

8. A bölcsődei ellátásunk célja, feladatai, alapelvei

8.1. A bölcsődei nevelés céljai

A Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde bölcsődei nevelésének elsődleges célja, hogy a kisgyermekek a természet közvetlen közelségében, elsajátítsák azokat a készségeket és képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek

saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. Mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel valósítjuk meg, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét és a fenntartható, természetközeli életmód alapjainak lefektetését.
További célunk, hogy a kora gyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytassunk. Ez magában foglalja a veszélyeztetett, bántalmazott és elhanyagolt gyermekek, a korai fejlesztésre és gondozásra szorulók, a sajátos nevelési igényűek, a tartósan betegek, valamint az ártalmas környezeti vagy társadalmi hatásoknak kitett gyermekek érdekében tett intézkedéseket.
Célunk továbbá, hogy családbarát intézményként, szolgáltatásként magas színvonalon nyújtott nevelő-gondozó tevékenységünkkel hozzájáruljunk a családok életminőségének javításához és a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

8.2. A bölcsődei nevelés feladatai

A feladatainkat a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja és a helyi sajátosságok alapján határozzuk meg.

8.1. A családok támogatása, a szülői kompetencia fejlesztése

Hiszünk abban, hogy erős családokból nőnek ki kiegyensúlyozott, boldog gyermekek. Bölcsődénk, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény, kiemelt szerepet tölt be a szülői kompetencia erősítésében. A család és a bölcsőde nevelésének összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, kölcsönös bizalmon alapuló partnerség elengedhetetlen feltétele a gyermek harmonikus fejlődésének. A szülő egyedülálló ismeretét – gyermeke szokásairól, igényeiről – kiemelt figyelemmel vesszük, és ezt integráljuk a differenciált, egyéni bánásmód kialakításába. Mi, pedagógusok, kisgyermeknevelők, szaktudásunkra és tapasztalatunkra építve, a szülők igényeihez igazodva közvetítjük a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel és a természetközeli nevelés alapjaival kapcsolatos ismereteket.

8.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

Feladatunk a kisgyermek testi és lelki fejlődésének nyomon követése, dokumentálása és támogatása, valamint egy egészséges és biztonságos környezet megteremtése. Ennek egyik alapja a rugalmas, a gyermekek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és a természeti ciklusokhoz igazodó napirend, amely biztosítja az életkornak megfelelő, változatos és egészséges táplálkozást, kiemelt hangsúllyal a helyi és szezonális ételekre. A játék, a mozgás és a szabad levegőn való aktív, természetismereti tevékenység napirendjének meghatározó elemei. Az udvaron, a kertben való játszás, a növények megfigyelése és gondozása, az évszakok váltakozásának közvetlen

megélése szerves részét képezik a mindennapjainknak. Törekszünk az alapvető kultúrhigiénés szokások és a környezettudatosság (pl. víz megtakarítás, szemetelés elkerülése) kialakítására. A prevenciós feladatok megvalósításához, a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet előírásainak megfelelően, szükség esetén speciális szakembereket (orvos, védőnő, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus stb.) vonunk be.

8.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás középpontjában áll a szakember érzelmi elérhetősége és hitelessége. Feladatunk az érzelmek egészséges kifejezésére való ösztönzés, a pozitív és bíztató üzenetek közvetítése, valamint a világos elvárások és határok megfogalmazása. A bölcsődei közösség és a természettel való kapcsolat számos lehetőséget teremt a társas kapcsolatok és a belső egyensúly megtapasztalására. Ezek a helyzetek az én-érvényesítés, a tolerancia és az empátia gyakorlásának színterei. Törekszünk az együttélés szabályainak elfogadtatására és a mások és a környezet iránti nyitottság megőrzésére. Feladatunk továbbá a gyermekek beszédkészségének fejlesztése egy ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosításával, a kommunikációs kedv felkeltésével és fenntartásával a mindennapi helyzetekben, a természettel és a helyi hagyományokkal kapcsolatos mondókák, énekek, versek és mesék közvetítésén keresztül. Különös figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére, a szülők támogatásával és szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával.

8.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A bölcsődei nevelésünk középpontjában a cselekvéses és játékos tanulás áll, amely a gyermek teljes személyiségét fejleszti. A tanulás folyamatos folyamat, amely a teljes bölcsődei nap átfogó része, és nem korlátozódik csupán szervezett momentumokra. A gyermekek tanulási képességeinek kibontakoztatásához a következő elvekre és módszerekre építünk:

A tanulás alapja a gyermek cselekvő aktivitása. Legfontosabb feladatunk egy olyan természetes anyagokkal gazdagon felszerelt, a felfedezésre ösztönző környezet megteremtése, amely lehetővé teszi a közvetlen, több érzékszervét is foglalkoztató tapasztalatszerzést. A tanulás a gyermekek számára spontán játékos tapasztalatszerzésként valósul meg – legyen az a homokozóban való játszás, a természetes anyagokkal való kísérletezés vagy a kertben talált kavicsok színének és formájának vizsgálata.

A bölcsődében a tanulás fő formái:

- ***Utánzásos minta- és modellkövetés***: A kisgyermeknevelő mindennapi cselekvései (pl. kézmosás, rendrakás, köszönés) közvetlen modellt kínálnak, amelyet a gyermekek

magatartás- és viselkedéstanulásra használnak. A helyi hagyományokból, tiszta forrásból (pl. mondókák, népi játékok) merítkező szokások alakítására is hangsúlyt fektetünk.

- ***Játékos, cselekvéses tanulás***: A gyermekek igényeihez igazodó közös tevékenységeink során az élmények, a viselkedési és helyzetmegoldási minták bemutatása, valamint az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása történik természetes anyagok (pl. fa,, agyag, víz) használatával.
- ***Gyermeki kérdésekre és érdeklődésre épülő ismeretszerzés***: Figyelemmel kísérjük és építünk a gyermekek nonverbális és verbális kérdezősködésére, válaszolunk igényeikre, ezzel serkentve további felfedezésre.
- ***Irányított megfigyelés és felfedezés***: A kisgyermeknevelő aktív részvételével segítjük a gyermekek tájékozódását, ismereteket nyújtunk és ösztönözzük a közvetlen környezetükben és a természetben szerzett tapasztalataik és élményeik feldolgozását (pl. "Mi van a bokron?", "Milyen a hó?").
- ***Gyakorlati problémamegoldás***: Olyan játékhelyzeteket teremtünk, ahol a gyermekek saját maguk próbálhatják ki a különböző megoldásokat.

A bátorító, pozitívan értékelő nevelői magatartás segíti az önálló választás és a döntési képesség kialakulását akár a játék témájának, akár a szabadban való tevékenységnek a kiválasztásakor. Hiszünk abban, hogy ezen cselekvéses tanulási formák révén a gyermekek nem csupán ismereteket szereznek, hanem alapvető tanulási hajlandóságuk és kíváncsiságuk is erősödik, ami tartalmas alapot teremt a további fejlődésükhöz.

9. A bölcsődei nevelés alapelvei

Szakmai munkánkat olyan alapelvek irányítják, amelyek egyrészt a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjából származnak, másrészt intézményünk cserszegtomaji közösségében és családias légkörében gyökereznek. Ezek az alapvető irányelvek határozzák meg mindennapi gyakorlatunkat és a gyermekekkel, családokkal való kapcsolatunkat.

9.1. A család rendszerszemléletű megközelítése és partnersége

Elfogadjuk, hogy minden gyermek egy egyedi családi rendszer része. Célunk nem csupán a gyermek, hanem az egész család megismerése és támogatása. Hiszünk abban, hogy a szülő a gyermeke legfőbb szakértője. Ennek jegyében kiemelt hangsúlyt fektetünk a folyamatos, nyílt kommunikációra, a személyes beszélgetésekre és a családlátogatások lehetőségére, hogy otthoni környezetükben is megismerhessük a családok erősségeit és szokásait. A bizalmi kapcsolat a család és a kisgyermeknevelő között a partnerség alapja. Családközpontú intervenciós gyakorlatot érvényesítünk, azaz a segítségnyújtás mindig a családhoz illesztett.

9.2. A kora-gyermekkori intervenció szemlélete és inklúzió

Bölcsődénk nem csupán ellátási hely, hanem a korai segítségnyújtás egyik legfontosabb színtere. Feladatunk az esetleges fejlődési eltérések, lemaradások kora felismerése és a szülőkkel való együttműködésben történő jelzése. Szem előtt tartjuk a kompetenciahatárokat, és szükség esetén kezdeményezzük a megfelelő szakmai segítség (pl. gyógypedagógus, pszichológus) bevonását, hogy minden gyermek a számára legmegfelelőbb támogatásban részesüljön. Bölcsődénk alapvetően befogadó közösség, ahol integrálódnak a különböző fejlődési utak és hátterek.

9.3. A családi nevelés elsődlegességének tisztelete

Tiszteletben tartjuk, hogy a gyermek nevelése mindenekelőtt a család joga és kötelessége. Bölcsődénk a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait kívánja erősíteni és kiegészíteni a közösségben nevelődés képével. Törekszünk arra, hogy a családok tevékenyen, különböző formákban (pl. közös programok, ünnepek, szülői önkénteskedések stb.) bevonódhassanak intézményünk életébe a kompetenciahatárok betartásával. A helyi hagyományok (pl. közösségi ünnepek) beépítése a nevelési folyamatba ennek a szemléletnek a szerves megnyilvánulása.

9. 4. A gyermek, mint egyedi személyiség – a természetes fejlődés tisztelete

Minden gyermekünket egyedi, megismételhetetlen személyiségnek tekintjük, aki megérdemli a tiszteletet, a szeretetteljes bánásmódot és a bizalmat. Nevelésünk a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására irányul, elfogadva és támogatva az egyéni fejlődési ütemet, a fizikai és lelki állapotot, valamint a kulturális, nyelvi és vallási hátteret. Célunk egy előítélet-mentes, befogadó légkör megteremtése, ahol a kulturális különbözőségekből adódó nevelési-gondozási egyediségek is megkapják a tiszteletet. A természetes anyagokkal való játék és a falusi környezetben való felfedezés lehetőséget ad arra, hogy minden gyermek a saját tempójában és módján ismerje meg a világot.

9. 5. A biztonság, stabilitás és a fokozatosság megteremtése

A biztonságos kötődés és a kiszámítható környezet az egészséges, optimális fejlődés alapja. A biztonságot fizikailag egy gondosan kialakított, inspiráló játékkörnyezet, lelkileg pedig a szeretetteljes, következetes nevelői magatartás biztosítja. A stabilitást a napirend kiszámítható ritmusa, az állandó nevelők és a csoport érzése teremti meg. A játszósarkok kialakításánál és a játékok elhelyezésénél a gyermekek életkorát, fejlettségét, érdeklődését és a csoport létszámát vesszük figyelembe. A játékok állandó helye és a csoport szokásrendszere további stabilitást ad. A fokozatosság elve vezérel minden változást – legyen az a beszoktatás, egy új étel bevezetése

vagy egy tevékenység –, lehetővé téve a gyermek számára a biztonságos alkalmazkodást. A rendszeresség és az ismétlődések, akárcsak az óvodai gyakorlatban, érzelmi biztonságot teremtenek a gyermek számára.

9. 6. A gondozás, mint nevelés bensőséges és erősítő pillanata

A pelenkázás, az evés, az öltözködés nem csupán rutinfeladatok, hanem a nevelő és a gyermek közti bensőséges, intim kapcsolatépítő pillanatok. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, és a nevelés lehetőségei nem korlátozódnak a gondozásra. A professzionális gondozás hozzájárul a pozitív személyes kapcsolatok kialakulásához. Ezekben a helyzetekben erősítjük a gyermek önbizalmát, önállóságát (pl. önálló evés ösztönzése) és egészséges énképét. A türelmes, a gyermekre figyelő gondozás a bizalmi kapcsolat egyik legmeghatározóbb alapköve. A sürgetés helyett lehetőséget biztosítanak a saját megoldásra. A gondozás során pozitív visszajelzésekkel erősítik a gyermekek egészséges énképének kialakulását. A kisgyermeknevelő itt is együttműködik a gondozást segítő munkatársakkal a gyermek önállóságának támogatása érdekében.

9. 7. A játék, mint az élet iskolája

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, az alapprogram alapelveit követve. Természetesen nálunk is a szabad játéknak van kiemelt szerepe. A játék zavartalan folyamatát biztosítjuk, hiszen az a gyermek elemi pszichikus szükséglete. A kisgyermeknevelő először utánozható mintát ad, majd játszótárs, segítő és kezdeményezővé válik. A játékhoz esztétikus, alakítható, fantáziát bővítő természetes anyagokra és játékszerekre törekszünk.

9. 8. A kompetenciák és az örök tanulás szeretetének támogatása

Hiszünk abban, hogy a gyermekekben veleszületett kíváncsiság és tanulási vágy lakozik. Feladatunk, hogy ezt a vágyat fenntartsuk és tápláljuk. A cselekvéses tanulás keretében, a játékos felfedezés, a kreatív kísérletezés és a saját képességek felfedezése révén támogatjuk a gyermekek kognitív, affektív és szociális kompetenciáit. Célunk, hogy a gyermekek átéljék a spontán tanulás örömét, és ezzel megalapozzák az egész életen át tartó tanulás szeretetét.

9. 9. A kisgyermeknevelő, mint meghatározó személyiség és biztonságos bázis

A kisgyermeknevelőnk nem csupán szakember, hanem a gyermekek és családok számára biztonságos bázis és hiteles példakép. Elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt jelent a gyermek számára. Kiemelt fontosságúnak tartjuk a folyamatos szakmai fejlődést, az önismeret

gyarapítását és az érzelmi intelligencia művelését, hiszen csak egy kiegyensúlyozott, elhivatott szakember képes a gyermekek és családjaik számára valódi támaszt nyújtani. Intézményünk lehetőséget biztosít és támogatja munkatársait továbbtanulásban, akár felsőfokú intézményben is, hogy a szerzett ismereteiket a hatékonyabb és szakszerűbb munka érdekében kamatoztatni tudják.

10. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység és élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek és önértékelésének erősítése.

Célunk, hogy a nevelés-gondozás minden helyzete hozzájáruljon a gyermek testi-lelki harmóniájához, amely magában foglalja a személyi és tárgyi környezettel való összhangot is. Lehetőséget biztosítunk a gyermek számára, hogy érdeklődése és szükségletei szerint ismerkedhessen környezetével, miközben viselkedésmintákat és segítséget kap a fejlődéséhez és szocializációjához.

Minden tevékenységformának örömforrásnak kell lennie, részvételre motiválónak, tapasztalatszerzésre épülőnek, és társas közegben zajlónak. Kiemelten fontos az önkéntesség: a gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak és kiléphetnek a tevékenységből. Biztosítjuk, hogy a gyermekek koruknak és fejlettségüknek megfelelően részt vehessenek az egyes élethelyzetek és tevékenységek előkészítésében, kiválasztásában és alakításában.

10.1. A tanulás

A bölcsődei nevelésben a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás minden olyan tapasztalat- és információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a gyermek viselkedésében és gondolkodásában, és elősegíti, hogy megismerje önmagát és környezetét.

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátásban nincs helye.

A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik, legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság és az érdeklődés.

A tanulás színterei a természetes élethelyzetek:

- a gondozás,
- a játék,
- a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység,
- és a kommunikáció.

A tanulás formái a bölcsődében:

- **Utánzás**: a nevelő mindennapi cselekvései közvetlen modellt kínálnak a gyermek számára.

- **Spontán játékos tapasztalatszerzés**: a gyermek saját tempójában és érdeklődése szerint fedez fel és tanul.
- **Kisgyermeknevelő-gyermek interakció**: a közvetlen kapcsolatból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.
- **Gyermeki kérdésekre épülő ismeretszerzés**: a gyermek verbális és nonverbális kérdezősködésére építve.
- **Gyakorlati problémamegoldás**: játékhelyzetekben való önálló próbálkozás és megoldáskeresés.

Kiemelt figyelmet fordítunk a beszéd fejlődésére, amely a kisgyermekkori tanulás alapvető eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe vesszük azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit is, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében szem előtt tartjuk, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt igénybe vevő tanulási folyamat zajlik le, ezért egyéni fejlesztési tervvel és célzott támogatással segítjük fejlődésüket.

A bölcsődei tanulás legfőbb jellemzője a cselekvéses és játékos megközelítés, amely a gyermek teljes személyiségét fejleszti, és örömforrássá teszi a tanulási folyamatot.

10. 2. Gondozás

A gondozás bensőséges kapcsolati helyzet a kisgyermeknevelő és a gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése. Ugyanakkor a játékkal együtt meghatározó szerepe van a szociális kompetenciák, az önállóság és az egészséges énkép kialakulásában.

A gyermek aktív részvételét ösztönző gondozási helyzetek lehetőséget teremtenek a próbálkozásra, a saját test megismerésére és a sikeres cselekvések örömének átélésére. A kisgyermeknevelő figyelme, támogató segítsége és a pozitív megerősítés biztonságot ad, serkenti az együttműködést, és hozzájárul a gyermek önbecsülésének erősödéséhez.

A rugalmasan alkalmazott gondozási sorrend, az egyéni igényekre történő alkalmazkodás, valamint az elégséges időt biztosítja, hogy a gyermek saját tempójában gyakorolhasson. A mindennapos gondozási tevékenységeket - öltözködés, tisztálkodás, étkezés - a gyermek számára ismerős kisgyermeknevelő végzi, így támogatva a bizalmi kapcsolat és a következetesség kialakulását. A fürdőszobában egyszerre maximum két gyermek tartózkodik, hogy mindenki a szükséges nyugodt figyelemben részesüljön.

A gondozás minősége tehát nem csupán a testi szükségletek kielégítését szolgálja, hanem alapvetően befolyásolja a gyermek személyiségfejlődését, szokáskialakulását és társas kapcsolatainak minőségét.

10. 3. A gondozás pedagógiai alapelvei

A gondozás minden egyes tevékenysége a gyermekkel való partnerségi viszonyra, a figyelemre és a tiszteletre épül. A kisgyermeknevelő rugalmasan alkalmazza a gondozási sorrendet, figyelembe véve a gyermekek egyéni igényeit és pillanatnyi állapotát. A gondozás során kialakított biztonságos kötődés alapozza meg a gyermek egészséges személyiségfejlődését, önbecsülését és társas kapcsolatait.

11. Étkezés

Az étkeztetés célja a három év alatti gyermekek biológiai, élettani, korosztály-specifikus és egyéni igényeinek megfelelő, kiegyensúlyozott tápanyag- és energiaellátás biztosítása a harmonikus fejlődés érdekében. Az étkezés egyben az egészséges táplálkozási szokások kialakításának, az önálló étkezés elsajátításának és az étkezéssel kapcsolatos kultúrhigiénés szokások megtanulásának alapvető eszköze. Célunk, hogy a gyermekek örömmel, jó étvággyal vegyenek részt az étkezéseken.

Az étkeztetés szervezése és tartalmi keretei:

A bölcsődében naponta négy alkalommal biztosítunk étkezést: reggelit, tízórait, ebédet és uzsonnát. Ebből a reggeli és az ebéd minősül főétkezésnek. A bölcsődében fogyasztott élelmiszereknek a gyermek napi tápanyagszükségletének legalább 75%-át kell biztosítaniuk, mely megfelelő arányban oszlik meg a négy étkezés között.

Az étlapok összeállításáért az élelmezésvezető a felelős, ha szükséges dietetikus közreműködésével. Az étlapok kialakításánál kötelezően figyelembe vesszük a következő szakmai előírásokat:

- 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásairól;
- 62/2011 (VI.30.) VM rendelet a vendéglátó-ipari termékek élelmiszerbiztonsági feltételeiről;
- Az Európai Parlament és a Tanács 1169/2011/EU rendelete az allergének tájékoztatásáról. Az étlapok változatosak, két héten belül nem ismétlődnek az ételek, kiemelt figyelmet fordítunk az idényjellegű zöldségek és gyümölcsök felhasználására. Elkülönített étlap, illetve étlaprész készül a csecsemőkorú, valamint az egyéni ételallergiával vagy ételintoleranciával rendelkező gyermekek számára. Az étlap információt szolgáltat az ételek energiatartalmáról, sótartalmáról és allergén összetevőiről.

Az élelmiszerek beszerzésének biztonságát beszállítói szerződések garantálják. Az ételek elkészítése a HACCP minőségbiztosítási rendszer szerint történik intézményünk saját főzőkonyhájában.

Az étkezési folyamat és pedagógiai céljai:

Az étkezések azonos időben, kulturált körülmények között, kellemes légkörben zajlanak. A gyermekeket a napirend szerinti gondozási sorrendben hívjuk asztalhoz, lecsökkentve a várakozási időt.

Az étkezés megkezdése előtt a kisgyermeknevelő minden esetben megkóstolja az ételt, megállapítja annak megfelelő hőfokát és ízét, majd a gyermekek számára érthető módon bemutatja, hogy milyen ételt fognak enni. Minden gyermeknek jó étvágyat kívánunk, névre szólóan!

A gyermekek életkorának és fejlettségi szintjének megfelelően kétféle étkezési forma alkalmazható:

A. **Ölben etetés**: Az ölben való etetés azoknak a gyermekeknek a táplálására szolgál, akik még nem képesek önállóan az asztalnál ülve étkezni. A kisgyermeknevelő kényelmes, stabil székben ülve, biztonságos testtartásban, hátát megtámasztva tartja a gyermeket, hogy annak kezei szabadon mozoghassanak. Szemkontaktust tartva a gyermekkel, a nyelési tempójához igazodva eteti, közben folyadékkal kínálja. Kiemelt figyelemmel él az új ízek fokozatos bevezetésére. Az étkezést az „Egészségedre” formulával zárja.

B. **Önálló étkezés**: Akkor indul, amikor a gyermek már képes önállóan leülni és felállni, és elkezd használni az evőeszközt. A gyermekek számára megfelelő méretű asztalokhoz és székekhez (lábbal a földet érve) ülnek. A kisgyermeknevelő a gyermek önállósági szintjéhez igazodó segítséget nyújt.
   - Bevonja a gyermekeket a terítésbe (pl. szalvéta elhelyezése).
   - Alkalmazza a két kanalas módszert: a gyermek saját kanalával próbálkozik, a nevelő pedig egy másik kanállal segít, mindig szemből, szemkontaktusban.
   - Ösztönzi, de nem kényszeríti az étel elfogyasztására.
   - Biztosítja a nyugodt, zavartalan légkört, az asztalnál ülve felügyeli az étkezést, segít, ha szükséges, és információval látja el a gyermekeket.

Az étkezés végén a gyermekek arcot és kezet mosnak, szalvétájukat a kijelölt helyre dobják. A kisgyermeknevelő ellenőrzi a tisztálkodás hatékonyságát.

Kiemelt feladatunk a helyes étkezési szokások (pl. alapos rágás) megtanulásának elősegítése és az információcsere a szülőkkel a gyermek étkezési szokásairól.

12. Öltözködés és vetkőzés

Az öltözködés és vetkőzés nem csupán alapvető gondozási tevékenység, hanem az önállóság, a testtudatosság és az önellátási szokások kialakításának kiváló lehetősége. Célunk, hogy a gyermekek biztonságos és örömteli környezetben sajátítsák el ezeket a készségeket, miközben mindig figyelembe vesszük egyéni fejlettségi szintjüket és tempójukat.

Az öltözködés pedagógiai céljai és feltételei:

Az öltözködés folyamatának legfontosabb célja az önálló öltözködés, mint önellátási szokás kialakulásának támogatása. Emellett hozzájárul a gyermek fizikai énképének és testtudatosságának fejlődéséhez, és lehetőséget ad a szociokulturális szokások (pl. igényesség, idénynek megfelelő öltözet) elsajátítására.

A tevékenység sikerességéhez elengedhetetlenek a megfelelő feltételek:

- **Ruházat**: A gyermekek számára biztosított, időjárásnak és tevékenységnek megfelelő, kényelmes ruházat, amely védi őket és lehetővé teszi a szabad mozgást. Minden gyermek rendelkezik csoportszobai, levegőztetési és szükség esetén pótruházattal.
- **Tárgyi feltételek**: Az öltözködéshez a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet szerinti megfelelő bútorzat (pl. öltözőpad) biztosított.
- **Biztonság**: Az öltöztetés során a kisgyermeknevelő biztosítja azoknak a gyermekeknek a felügyeletét is, akik éppen nem vesznek részt a folyamatban.

Az öltöztetési folyamat szakaszai és módszertana:

Az öltözködés mindig a gyermekek egyéni igényeihez és fejlettségéhez igazodik.

A folyamat a következő lépésekből áll:

- **Előkészítés**: A kisgyermeknevelő előkészíti a gyermek számára szükséges ruhadarabokat, amelyek könnyen elérhetően helyezkednek el az öltöztetés helyszínén.
- **Áttérés a tevékenységre**:
- A kisgyermeknevelő a gondozási sorrendet betartva, a gyermek nevén szólítva figyelmezteti a közelgő öltözködésre. Tiszteletben tartja a gyermeket, és kivárja, amíg az befejezheti a pillanatnyi játékát. A gyermeket az öltöztetés helyszínére úgy kíséri és helyezi el, hogy az az életkorának és fejlettségének megfeleljen (pl. ülő gyermeket nem fektet le).
- **Az öltöztetés/vetkőztetés végrehajtása**:
- A kisgyermeknevelő a gyermek együttműködését kérve, az alsó-, majd a felsőruházat felvételének sorrendjében öltözteti a gyermeket.
- A vetkőztetés fordított sorrendben történik.

- A folyamat során a kisgyermeknevelő: Folyamatosan kommunikál a gyermekkel, elmondja, mi fog történni, és megerősíti a gyermek élményeit.
- Tartja a szemkontaktust, ami biztonságot és kapcsolatot ad.
- Türelmesen kivárja a gyermek reakcióit és mozdulatait, lehetőséget adva neki az aktív részvételre.
- Pozitív megerősítéssel támogatja a gyermek erőfeszítéseit, ezzel erősítve az önbizalmát.
- **A folyamat befejezése**: Az öltözködés végén a kisgyermeknevelő jelzi a gyermeknek a következő tevékenységet, és biztonságosan visszakíséri a csoport többi tagjához, vagy átadja egy másik felnőtt felügyeletének.

A kisgyermeknevelő felügyeli a gyermekek ruházatának állapotát, és szükség esetén információt cserél a szülőkkel, illetve jelzi a főigazgató felé a tárgyi eszközökkel kapcsolatos problémákat.

13. Testápolás és tisztálkodás

A testápolás és a tisztálkodás nemcsak az egészségmegőrzés alapvető eszköze, hanem kiemelt jelentőségű a gyermek önellátási készségeinek, testtudatosságának és egészséges szokásainak kialakításában. Célunk, hogy a gyermekek a tisztaság érzetét pozitívumként éljék meg, és a mindennapos rutinok örömtelivé váljanak számukra.

A tisztálkodás céljai és szervezése:

A tevékenység kettős célt szolgál: egyrészt kielégíti a testi higiéniai szükségleteket, másrészt hozzájárul a rendszeres mosakodás, fogmosás és fésülködés szokássá válásához. A folyamat során a gyermek saját testével és annak igényeivel ismerkedik, megtanulja felismerni, mikor van szüksége a tisztálkodásra. A fésülködés segítségével például elsajátítja az irányfogalmakat (elöl, hátul, oldalt).

A tisztálkodás a napirend rögzített pontjain történik: érkezéskor, étkezések előtt, WC vagy bili használata után, valamint szükség szerint. Az ébredés után és a haj rendbetétele érdekében kerül sor a fésülködésre.

A tisztálkodás feltételei és előkészítése:

A hatékony és biztonságos tisztálkodás alapfeltétele a megfelelő környezet és eszközök biztosítása:

- **Eszközök**: Minden gyermek számára rendelkezésre áll a saját, egyéni jelöléssel ellátott törölközője és fésűje, amelyek gyermekméretűek és könnyen elérhető magasságban helyezkednek el.
- **Higiéniás anyagok**: A mosdókagylóknál folyékony szappan áll a gyermekek rendelkezésére.
- **Felügyelet**: A kisgyermeknevelő és a dajka biztosítja a csoport többi tagjának felügyeletét, amíg egy vagy két gyermekkel a tisztálkodás folyamatát végzi.

A tevékenység megkezdése előtt a kisgyermeknevelő gondoskodik arról, hogy minden szükséges eszköz - törölközők, szappan, fésűk - a helyén legyen és készen álljon a használatra.

13. 1. A tisztálkodási folyamat és pedagógiai megközelítése

A tisztálkodás során a kisgyermeknevelő és a dajka a gyermek önállósági szintjéhez igazodó támogatást nyújt. A folyamat lépései a következők:

1. **A tevékenységre hívás**: A kisgyermeknevelő a gyermek nevén szólítva, halkan és türelmesen felhívja a figyelmét a tisztálkodásra. Kivárja, amíg a gyermek biztonságosan megszakítja a játékot, majd együtt mennek a fürdőszobába.
2. **Előkészületek**: A kisgyermeknevelő segíti a gyermeket a mosakodáshoz való felkészülésben (pl. póló ujjak felhajtása). Ha a gyermek már önállóan végzi ezt, a nevelő ellenőrzi a felkészültséget.
3. **A tisztálkodás segítése**:

   A kisgyermeknevelő a gyermek egyéni igényeihez és képességeihez igazodva segít. A segítségnyújtás mindig a gyermek saját próbálkozásait egészíti ki, nem helyettesíti azokat. A folyamat során a kisgyermeknevelő:

   - Folyamatosan kommunikál a gyermekkel, elnevezi a tevékenységeket és a használt tárgyakat.
   - Példát mutat és visszajelzést ad, bátorítva a gyermek önálló próbálkozásait.
   - Ellenőrzi a víz hőmérsékletét és a mosakodás hatékonyságát.
   - A tükör használatával segíti a gyermeket abban, hogy ellenőrizze a külső megjelenését.
4. **Példamutatás és befejezés**:

   A kisgyermeknevelő a saját keze megmosásával személyes példát mutat. A tisztálkodást követően csak akkor hagyja el a fürdőszobát, miután minden gyermek befejezte a tevékenységet, és biztonságosan visszakíséri őket a csoportszobába.

14. Egészséges szokások kialakítása

Ennek elősegítésére a gyermekek rendszeresen nyers zöldséget és gyümölcsöt fogyasztanak, ami elősegíti az egészséges rágás kialakulását.

14.1. Pelenkázás és szobatisztaságra nevelés

A pelenkázás és a szobatisztaságra nevelés a testi autonómia és az öntisztálkodás kialakításának kulcsfontosságú folyamata. A pelenkázást nem csupán higiéniai kötelezettségként, hanem, a

gyermekkel való bensőséges kapcsolatteremtés, valamint a testtudatosság és az önállóság elősegítésének egyedi lehetőségeként kezeljük.

A pelenkázás céljai és módszertana:

A pelenkázás elsődleges célja a gyermek fiziológiai és testi komfortjának biztosítása. A folyamat során a gyermeket – fejlettségi szintjének megfelelően – aktívan bevonjuk a vetkőzésbe és öltözésbe, ezzel is erősítve önállósági törekvéseit. A kisgyermeknevelő kommunikációja a testi funkciók megértését és a pozitív testkép kialakulását támogatja.

A pelenkázás a napirend rögzített pontjain (étkezések előtt, alvás után) és szükség szerint történik. 2 alapvető módszert alkalmazunk a gyermek egyéni igényei és fejlettsége alapján:

A. **Fektetve pelenkázás**: A hagyományosabb módszer, amely során a gyermeket óvatosan a pelenkázó asztalra fektetjük, biztosítva a testtartás stabil támasztását.
B. **Állva pelenkázás**: Azoknak a gyermekeknek ajánljuk, akik már biztosan állnak. Ennek előnye, hogy a gyermek aktívan részt vehet a folyamatban, jobb a szemkontaktus, és nagyobb biztonságban érzi magát.

A pelenkázás folyamata:

A folyamat mindig az eszközök előkészítésével kezdődik (tiszta pelenka, nedves törlőkendő, bőrápoló krém, váltóruha stb.). A kisgyermeknevelő a gyermeket nevén szólítva, a játék megszakítására lehetőséget adva, együttműködésre kéri. A gyermeket a testtartására figyelemmel kíséri vagy helyezi el a pelenkázó asztalon.

A vetkőztetés, a bőr megtisztítása (nedves törlőkendővel vagy szappanos mosdással, amennyiben szükséges) és a tiszta pelenka felvétele a gyermek tempójához igazodva, folyamatos kommunikáció és szemkontaktus kíséretében történik. A folyamatot mindig kézmosás zárja, mind a gyermek, mind a kisgyermeknevelő részéről, majd a pelenkázó felület fertőtlenítésével.

15. A szobatisztaságra nevelés támogatása

A szobatisztaságra nevelés folyamatát az egyéni fejlettségi tempó tiszteletben tartása vezérli. Nem sürgetjük, hanem a gyermek érettségének jeleit figyeljük. Amikor a gyermek pelenkája rendszeresen száraz marad, a kisgyermeknevelő finoman felkínálja a bili vagy a gyermekvécé használatának lehetőségét. A gyermek döntheti el, hogy kipróbálja-e.

A bilit használó gyermekek számára otthoni szokásaikhoz igazodva biztosítjuk annak használatát. A vécéhasználatot könnyítendő, szükség esetén dobogót alkalmazunk. A kislányoknál a kisgyermeknevelő vagy a dajka végzi a törlést, a fiúknak pedig önállóan ajánljuk a vécépapír használatát. A szobatisztaságra való átmenet pozitív és konfliktusmentes élménye hozzájárul a gyermek önbizalmának és testi autonómiájának erősödéséhez.

16. Pihenés és alvás

A kellő pihenés és alvás alapvető feltétele a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének, valamint a nappali aktivitásokhoz szükséges energia visszanyerésének. Célunk, hogy minden gyermek számára biztosítsuk az egyéni igényeinek megfelelő, biztonságos és nyugodt pihenési lehetőséget.

Az alvás szervezésének alapjai:

Az alvás- és pihenésszükséglet egyénenként jelentősen eltér, és életkortól, valamint az idegrendszer érettségétől függ. A bölcsődei napirend kialakításának egyik meghatározó eleme az étkezések és az alvások gyakorisága. Rugalmasan kezeljük a napirendet, figyelembe véve mindazok igényeit, akik naponta többször, és azokét is, akik csak egyszer alszanak. A szülőkkel történő egyeztetés révén igyekszünk a bölcsődei és otthoni ritmust összehangolni.

Az alváshoz szükséges feltételek biztosítása:

A nyugodt alvás és pihenés érdekében kiemelt figyelmet fordítunk a megfelelő környezet kialakítására:

- **Tárgyi feltételek**: A gyermekek életkorának és mozgásfejlettségének megfelelő, biztonságos fekvőhelyet biztosítunk. A csecsemők számára matraccal ellátott, szabványos rácsos ágyak, az idősebb gyermekek számára pedig kényelmes fektetők állnak rendelkezésre.
- **Környezeti feltételek**: Az alvóhelyiség átszellőztetett, csendes és nyugodt.
- **Egyéni szokások tiszteletben tartása**: Elfogadjuk és támogatjuk a gyermekek saját elalvási rituáléit és vigasztárgyainak használatát.

16. 1. Az altatás folyamata

Az altatás folyamata az ebéd utáni mosakodással (arc-, kézmosás) és szükség esetén vécéhasználattal kezdődik. A kisgyermeknevelő ezután a gyermeket nyugodtan és egyénre szabottan kíséri az ágyához. Segít a lefekvéshez szükséges előkészületekben (pl. cipő lehúzása), majd a gyermeket betakarja.

Az elalvást egyéni bánásmóddal, testközelséggel, halk énekléssel vagy simogatással segítjük.

A félrenyelés veszélye miatt a fekvő gyermeknek soha nem adunk cumisüvegben italt. Az alvás teljes ideje alatt folyamatos felnőtti felügyelet biztosított. Az ébredő gyermekeket nyugodtan köszöntjük, segítjük a felkelésben, és lehetőséget biztosítunk csendes játékra anélkül, hogy a még alvó társakat megzavarnánk.

17. Levegőzés és szabadtéri tartózkodás

A szabadtéren történő tartózkodás és a friss levegőzés a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődéséhez nélkülözhetetlen. Célunk, hogy a gyermekek a lehető legtöbb időt tölthessék udvarunk, kertünk biztonságos és zöld övezetében, függetlenül az évszaktól.

17.1. A levegőztetés jelentősége és módjai

A szabadtéri tartózkodás elősegíti az immunrendszer erősödését, serkenti az anyagcserét, és hozzájárul az egészséges alvás-étvágy ritmus kialakulásához. A napsugárzás pedig fontos a D-vitamin-termelődés szempontjából.

A levegőztetést a játszókertben történő szabad játékkal és mozgással valósítjuk meg, ami lehetővé teszi a természettel való közvetlen kapcsolatot, a szabad mozgás gyakorlását és a társas képességek fejlesztését.

17.2. A szabadtéri tartózkodás szervezése

A levegőztetés gyakorisága és időtartama az évszaknak, az időjárásnak és a gyermekek életkorának megfelelően kerül megválasztásra. A szabadtéri programokat csak rendkívüli időjárási viszonyok esetén (pl. erős havazás, orkánszerű szél, sűrű köd, -5°C-nál hidegebb idő, eső vagy kánikula) mellőzzük. Ilyenkor a csoportszobában biztosítunk alternatív mozgási és játéklehetőségeket.

A szabadtéri tartózkodás a napirend szerves részét képezi. A kisgyermeknevelők felügyelete mellett a gyermekek szabadon felfedezhetik a környezetüket, mozgásukat, játékukat csak a biztonsági szabályok szabják meg. A rendszeres szabadtéri tartózkodással erősítjük az egészséges életmód alapjait és biztosítjuk a gyermekek teljes körű fejlődéséhez szükséges környezeti hatásokat.

18. Higiéniás előírások és takarítás

A szigorú higiéniás előírások betartása alapvető feltétele a gyermekek egészségének megóvásának és a fertőzések megelőzésének. Az intézmény minden területén – a csoportszobáktól a mosdókon át a konyháig – kiemelt figyelmet fordítunk a tisztaságra és a megfelelő higiéniás gyakorlatokra.

18.1. Személyes higiéniás szabályok

A mindennapi gyakorlatban a következő alapvető szabályokat tartatjuk be:

- **Kézmosás**: A gyermekek és a dolgozók is kötelesek kezet mosni minden főétkezés előtt, étkeztetés megkezdése előtt, WC vagy pelenkázás után. A gyermekek számára a helyes kézmosási technikát tanítjuk.

- **Kötelező cipőcsere**: Az utcai cipő viselése tilos a csoportszobákban. A gyermekek váltócipőt, a dolgozók pedig kizárólag bölcsődei célra szolgáló, tiszta cipőt/papucsot viselnek.
- **Védőfelszerelés**: A gyermekek étkeztetése során a kisgyermeknevelők és a dajkák köténytviselnek, amelyet a mosdóban való tartózkodás során le kell cserélniük.
- **Egyéni higiéniás eszközök**: Minden gyermek saját, jelölt törölközőt, fésűt és fogkefét használ, amelyek megfelelő távolságban, egymással nem érintkezve kerülnek elhelyezésre.

18. 2. Környezeti higiénia és takarítás

A takarítás szisztematikus rendszerben történik, amely magában foglalja a napi, heti, havi és rendkívüli takarítási, fertőtlenítési ciklusokat. A takarítás úgy szerveződik, hogy a gyermekeket csak minimálisan zavarja. A takarító- és fertőtlenítőszereket a mindenkori közegészségügyi előírásoknak megfelelően alkalmazzuk, és az eszközöket használat után mindig kitisztítjuk, majd zárt helyen, a gyermekek számára hozzáférhetetlenül tároljuk.

Kiemelt figyelmet fordítunk a következőkre:

- Szellőztetés: A csoportszobákat rendszeresen és intenzíven szellőztetjük.
- Pelenkázó felületek: A pelenkázó asztalokat minden használat után fertőtlenítjük. A szennyes pelenkát és ruhát zárt edényben szállítjuk és tároljuk.
- Textíliák kezelése: Az ágyneműt és törölközőket hetente, vagy szükség esetén gyakrabban cseréljük. A kimosott textíliákat szennyeződés- és fertőzésmentes körülmények között tároljuk.
- Játékok tisztán tartása: A játékokat kéthetente, vagy szükség szerint mossuk és fertőtlenítjük.

19. Egészségügyi alkalmasság

A bölcsődében dolgozó összes munkavállaló – a 33/1998. (VI. 24.) NM módosított 20/2025. (VI. 26.) BM rendelet értelmében – rendszeres munkaköri és személyi higiénés alkalmassági vizsgálaton vesz részt. Ez biztosítja, hogy a dolgozók egészségi állapota ne jelentsen kockázatot sem a gyermekek, sem a kollégák egészségére. A dohányzás az intézmény teljes területén, minden beltérben és az udvaron is szigorúan tilos.

Ezen szigorú higiéniás protokollok betartásával biztosítjuk a gyermekek számára az egészséges és biztonságos környezetet, amely hozzájárul alapvető kultúrhigiénés szokásaik kialakulásához.

20. Játék

20.1. A játék, mint a gyermekkor biológiai alapú vezérfonala

A játék a gyermekkor legfontosabb, ösztönös tevékenysége, amelyet biológiai funkcióként kell értelmeznünk. A játék örömszerző jellege olyan erős, hogy a legalapvetőbb élettani szükségleteket

is képes a háttérbe szorítani. Ez a folyamat nem csupán szórakozás, hanem az agy fejlődésének, a homeosztázis (belső egyensúly) fenntartásának és a feszültségszabályozásnak az alapvető eszköze. A játék segíti a világ megismerését és befogadását, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A szabad játék – a gyermek önkéntes kezdeményezésén, előzetes ismeretein és tapasztalatain alapuló tevékenység – áll a fejlődés középpontjában. A kötött foglalkozás jellegű tevékenységeknek a bölcsődei nevelésben nincs helye.

20. 2. A játékfejlődés menete és a reprezentációs rendszerek kialakulása

A játékfejlődés jellegzetes, egymásra épülő fázisokon keresztül halad, amelyek párhuzamosak az agy érési folyamataival és a tudati reprezentációs rendszerek (cselekvéses, képi, szimbolikus) kialakulásával. A fejlődés során a gyermek fokozatosan sajátítja el a világ megismerésének és befolyásolásának eszközeit:

- Célzott nyúlás, fogás, manipuláció (cselekvéses reprezentáció)
- Építés, sorba rakás
- Szimbolikus játék kezdetei („úgy tesz, mintha...”)
- Tárgyakhoz, majd személyekhez kapcsolódó cselekvés utánzása
- Szerepjáték (a szimbolikus reprezentáció teljesedik ki)

Ez a folyamat a legközelebbi fejlődési zóna elvének megfelelően zajlik, ahol a gyermek a felnőtt vagy ügyesebb kortárs támogatásával lép egyre magasabb szintre.

A kisgyermeknevelő 2 alapvető szerepkörben járul hozzá a minőségi játékhoz:

I. A játék feltételeinek megteremtése (leíró standard)

a) **Idő biztosítása**: A rugalmas és jól szervezett napirend a lehető leghosszabb, meg nem szakadt játékidőt biztosítja.

b) **Tér és környezet biztosítása**: A csoportszobában és az udvaron egyaránt kialakított, különböző játéktevékenységekre szolgáló, vonzó területek állnak a gyermekek rendelkezésére. A játékok funkció szerint csoportosítva, gyermekmagasságban, rendezetten és elérhetően tárolhatók. A potenciális tér (Winnicott) kialakítása lehetővé teszi a kreatív, elmélyült játékot.

c) **Játékkészlet biztosítása**: A játékkészlet megfelelő mennyiségű, jó minőségű, sokszínű, biztonságos és fejlesztő. Minden tevékenységfajtához (pl. manipuláció, konstruálás, szerepjáték, nagymozgás) állnak rendelkezésre megfelelő eszközök. Kiemelt figyelmet fordítunk a természetes anyagú játékokra, az etnikai és kulturális sokszínűség tükrözésére és a nemi sztereotípiáktól mentes játékajánlatra. A készlet folyamatosan igazodik a gyermekek életkorához, fejlettségéhez és aktuális érdeklődéséhez.

d) **Nyugodt légkör megteremtése**: A nevelő bátorítja a gyermeket a szabad játékválasztásra, tiszteletben tartja a játékot és a gyermek alkotásait, megbecsüli az otthonról behozott „átmeneti tárgyakat", és biztosítja a nyugodt, zavartalan játéklehetőséget.

II. A felnőtt részvétele a játékban – a mentalizáció támogatása (folyamat-standard) A kisgyermeknevelő és a dajka a gyermek igényeihez igazodva, a jóllét és a bevonódás elvén alapuló magatartással kapcsolódik be a játékba. A részvétele soha nem irányító vagy elnyomó, hanem a gyermek tevékenységét támogatja és gazdagítja. Célja a reflektív funkció és a mentalizáció (a saját és mások mentális állapotainak felismerése) elősegítése.

a) **Támogató jelenlét és tükrözés**: A gyermek tevékenységének folyamatos figyelése, pozitív és személyre szabott megerősítése, az érzelmi állapotok kontingens (arra való reagáló) tükrözése. A viselkedési szabályok helyzethez illeszkedő tisztázása, a konfliktusok gyermekközpontú kezelése.

b) **Bevonódás a játékba a legközelebbi fejlődési zóna érintésével**: A gyermek érdeklődését követve történő késleltetett kezdeményezés, szükség esetén segítségnyújtás, ötletadás. Az együtt játszás során a nevelő a „mintha-mód" alkalmazásával segíti a gyermeket abban, hogy megkülönböztesse a belső világot a külső valóságtól, ezzel elősegítve a mentalizáció kialakulását. A szerepjátékban való részvétel kiemelten fontos a társadalmi szerepek megismeréséhez és a szabálytudat kialakulásához.

20. 2. A játékeszközök, mint a fejlődés aktív partnerei

A játékeszközök nem csupán tárgyak, hanem a gyermek fejlődésének aktív partnerei. Feladatuk, hogy támogassák a különböző életkori szakaszokban megjelenő neurobiológiai érési folyamatokat és a reprezentációs rendszerek (cselekvéses, képi, szimbolikus) kialakulását. A játékeszköz-választást ezért mindig a gyermek aktuális fejlődési szintje és a legközelebbi fejlődési zónája határozza meg.

Alapvető elvek a játékeszközök kiválasztásánál:

1) **Fejlesztő érték előtérbe helyezése**: Minden eszköznek szolgálnia kell egy vagy több fejlődési területet (például a finommotorikát, a téri tájékozódást, a nyelvi fejlődést, a mentalizációt). Anderson modellje alapján törekednünk kell az egymástól viszonylag függetlenül működő agyi modulok (pl. a háromdimenziós tér észlelése, a fonológiai kódolás, a szintaktikai elemzés, a tudatelmélet) komplex stimulálására.
2) **Nyitottság és kreativitás**: Az ún. "low-tech" játékok – azaz a természetes anyagokból készült, egyszerű, nem prefabrikált (előre gyártott) játékszerek (fa, kő, textil, gyöngy) – előnyben részesítendők. Ezek lehetővé teszik a gyermek számára, hogy saját fantáziáját és kreativitását

felhasználva változatos jelentéseket társítson hozzájuk, ezzel elősegítve a szimbolikus reprezentáció fejlődését.

3) **Kongruencia és esztétika**: A játékkészletek elemei – méretükben, anyagukban, színvilágukban – összeillő "jó egészt" (Gestalt-ot) alkossanak. Ez nem csak esztétikai, hanem fejlődéslélektani szempont is: az összeillő elemekből álló, harmonikus játékkörnyezet elősegíti a rendszerszemlélet kialakulását és segíti a gyermeket a világ strukturált megértésében.
4) **Biztonság és tartósság**: Az eszközöknek fizikailag és érzelmileg is biztonságosnak kell lenniük. Anyaguk legyen egészségtelen anyagoktól mentes, kialakításuk pedig akadálymentes.

Játékeszközök a reprezentációs rendszerek fejlődése szerint:

- **A cselekvéses reprezentáció támogatása (0-2 év)**: Olyan eszközök, amelyek a célzott mozgás, a manipuláció és a szenzoros tapasztalat gyűjtését ösztönzik.
    - Példák: Csörgők, játszókendők, be-ki rakható dobozok, kupacoló poharak, nagy méretű gyöngyök fűzésre, különböző textúrájú anyagok.
- **A képi reprezentáció és a konstruktív játék erősítése (2-4 év)**: Olyan eszközök, amelyekkel a gyermek a valóságot modellezni, építeni tudja.
    - Példák: Különböző méretű és alakú építőkockák, mozaikok, puzzlek, formába önthető anyagok (pl. agyag, homok), egyszerűbb formakirakók.
- **A szimbolikus reprezentáció és a mentalizáció ösztönzése (2,5 évestől)**: Olyan eszközök, amelyek lehetővé teszik a "mintha" játékot, a szerepvállalást és a társas interakciót.
    - Példák: Babák és hozzájuk kapcsolódó kellékek (bútorok, ruhák), állatfigurák, bábfigurák, egyszerűbb jelmezdarabok, "igazi" tárgyak a háztartási szerepjátékhoz (edények, eszközök). Ezek az eszközök kulcsfontosságúak a tudatelmélet (mentalizáció) kialakulásában.

A játékeszközök gondos válogatásával, rendszerezésével és hozzáférhető elhelyezésével a bölcsődei környezet aktív résztvevője lesz a gyermek értelmi, érzelmi és társas fejlődésének komplex folyamatában.

21. Mozgás

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének meghatározó időszaka. A kisgyermekek mozgásigénye rendkívül nagy, a mozgás számukra örömforrás. Ebből kifolyólag mind a belső, mind a külső térben biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret és a mozgásfejlesztő játékok lehetőségét. A játékeszközöknek olyanoknak kell lenniük, hogy felkeltsék a gyermekek érdeklődését, fenntartsák mozgásaktivitásukat, és biztonságosak legyenek a használatuk során. Kiemelt feladat a környezet balesetmentessé tétele és a potenciális veszélyforrások kiküszöbölése. A csecsemők számára olyan játszóhelyet kell

kialakítani, amely védett, ugyanakkor elegendő mozgásszabadságot biztosít – ilyen például a hempergő vagy egy elkerített szobasarok.

A nagymozgásos játékok megvalósítására a szabadban, az udvaron és a teraszon lényegesen több lehetőség adódik, mint a csoportszobában. Ennél is kiválóbb feltételeket kínál egy átalakítható, benti nagymozgásos játékokra alkalmas és felszerelt csoportszoba használata.

A gyermekek számára minél változatosabb mozgási lehetőséget kell biztosítani, hiszen ez növeli a játékban talált öröm mértékét.

A mozgásfejlesztő eszközök használata lehetővé teszi a gyermekek számára, hogy szabadon kipróbálhassák és gyakorolhassák az egyes mozgásformákat. Ez hozzájárul mozgáskoordinációjuk fejlődéséhez és a mozgásuk harmonikussá válásához. Az önállósági törekvések támogatása keretében a mindennapi gondozási tevékenységekben (pl. öltözködés, mosdás, étkezés) való aktív részvétel lehetőséget kínál a praktikus, célirányos mozgások gyakorlására és finomítására.

21.1. A bölcsődei testnevelés céljai és feladatai

A bölcsődei testnevelés, mint az intézményes testnevelés első helyszíne, alapvető szerepet tölt be a gyermek testi-lelki fejlődésében. Célja a rendszeres mozgás iránti igény kialakítása és a mozgás megszerettetése, a megfelelő motoros képességek és a cselekvőképesség fejlesztése, valamint a prevenció. Feladatainak széles köre magában foglalja:

- **Testi nevelés**: A testi önismeret és helyes testséma kialakítása, az egészséges életmód megalapozása.
- **Erkölcsi nevelés**: A jellem fejlesztése, az erkölcsi értékek (pl. humanizmus, felelősségtudat) átadása a pedagógus példamutatásán és következetes viselkedésén keresztül.
- **Értelmi nevelés**: A sportműveltség elmélyítése és az értelmi képességek fejlesztése különböző feladathelyzetek leküzdése révén.
- **Esztétikai nevelés**: Az esztétikus testtartás, a pontos feladat-végrehajtás és a szép megjelenés iránti igény kialakítása.
- **Közösségi nevelés**: A közösségi viselkedésformák (türelem, tolerancia, másik tisztelete) megtanulása a csoportban való együttmozgás során.

Speciális feladatként a bölcsődei testnevelés a következőkre összpontosít:

1. A szervezet általános, sokoldalú, arányos képzése, az egészségi állapot és a testi fejlődés elősegítése (pl. törzsizomzat erősítése, prevenció).
2. A motoros képességek – különösen a koordinációs képességek – fejlesztése.
3. A mozgásműveltség fejlesztése (mozgásjártasságok, készségek kialakítása, mozgásos ismeretek elsajátítása).
4. A játék- és sportolási igény felkeltése, a rendszeres testedzés megszerettetése.

21. 2. A mozgásos tevékenység szervezésének alapvető szempontjai:

- **Tér- és eszközfeltételek**: A csoportszobában és az udvaron egyaránt biztosítani kell változatos, vonzó és biztonságos nagymozgásos játékokat, eszközöket. A játékoknak az egyes korcsoportok és fejlettségi szintek igényeihez kell alkalmazkodniuk. A mozgáshoz elegendő, jól elkülönülő és biztonságos területeket kell kialakítani, figyelemmel a különböző mozgásformák (pl. biciklizés, labdajátékok) sajátosságaira. A csecsemők számára is biztosítani kell a mozgásra alkalmas, védett tereket. Az eszközöknek épnek és jó állapotúnak kell lenniük.
- **Időbeli feltételek**: A jól szervezett napirend a lehető leghosszabb, töredezettségmentes játékidőt biztosítja, ezen belül kiemelt figyelmet fordítva a mozgásos tevékenységekre. A tervezett testnevelési foglalkozás mellett naponta lehetőséget kell biztosítani a spontán mozgásra is.
- **A kisgyermeknevelő szerepe**: A kisgyermeknevelő feladata a mozgáskedvet elősegítő, támogató légkör megteremtése. A testnevelési foglalkozás tervezése, lebonyolítása és értékelése a felelőssége. Viselkedésével, a gyermekek tevékenységéhez való pozitív, megerősítő hozzáállásával segíti a mozgásos játékok létrejöttét. A játék során figyelemmel kíséri a gyermekeket, igényeikhez és kezdeményezéseikhez alkalmazkodva jár el. Fontos szerepe van a biztonságos környezet megteremtésében (pl. viselkedési szabályok együtt meghatározása, konfliktusok kezelése), de egyúttal ötleteket is ad, és eszközökkel gazdagíthatja a játékot. Az együtt játszás során kerüli a túlzott beavatkozást, lehetőséget adva a gyermekek önálló felfedezésére és kísérletezésre. A pedagógusok együttműködése elengedhetetlen a foglalkozások sikeres lebonyolításához.
- **Biztonság**: A mozgás örömét csak a biztonságos környezetben való szabad gyakorlás teszi teljessé. Ez magában foglalja a megfelelő öltözet (pl. kényelmes, mozgásban nem akadályozó ruha és cipő) kiválasztását is.

21. 3. A bölcsődei testnevelés módszertani megközelítése

A sikeres mozgásneveléshez elengedhetetlen a szakszerű tervezés. Az éves szakmai program részeként készült testnevelési ütemterv határozza meg a célokat, a fejlesztési irányokat és a mozgásanyagot, figyelembe véve a csoport összetételét és a rendelkezésre álló eszközöket.

A testnevelési foglalkozás jól tagolt, háromrészes szerkezetet követ:

1. **Bevezető rész**: Szervezés, bemelegítés (pl. járás-, futásgyakorlatok, játékos feladatok), a szervezet felkészítése a magasabb terhelésre.
2. **Főrész**: A foglalkozás céljainak megvalósulása. Itt kerül sor a különböző mozgásformák (torna-, atlétika-, labdajellegű gyakorlatok) gyakorlására, a motoros képességek fejlesztésére és a játékos alkalmazásra.

3. **Befejező rész**: A szervezet lecsillapítása (pl. lassú járás, légzési gyakorlatok), a gyermekek munkájának értékelése.

A módszerek és foglalkoztatási formák választásakor a gyermekek életkori sajátosságait kell figyelembe venni. Kiemelt jelentőségű a szemléletesség (bemutatás, bemutattatás), a világos magyarázat, a gyakorlás, a folyamatos visszajelzés és a hibajavítás. A verbális eljárások (buzdítás, dicséret) mellett a játékos tanulás és a különböző gyakorlati eljárások (segítségadás, kényszerítő helyzetek) alkalmazása javasolt. A foglalkoztatás legtöbbször együttes csoport- vagy egyenkénti formában történik.

A mozgás, mint örömforrás, kulcsszerepet játszik a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésében, ezért a fenti feltételek és szakszerű módszertani megközelítés biztosítása a bölcsődei nevelésgondozás egyik alapköve.

22. Mondóka, ének, zenélés, zenehallgatás

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömélményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére. A zenei nevelésünk a gyermekek egész napját áthatja, és a magyar népi hagyományok, valamint a Kodály-elvű zenepedagógia alapelveire épül.

Céljaink:

- A gyermekek zenei érdeklődésének, környezet hangjai iránti érzékenységének felkeltése.
- A zene és az éneklés megszerettetése, a hangok, dallamok és ritmusok világának játékká, örömforrássá alakítása.
- Az énekléshez tartozó játékmozdulatokkal a gyermekek koordinált mozgásának, ritmusérzékének fejlesztése.

- A gyermek zenei anyanyelvének (a magyar népzenei hagyományoknak) a megalapozása, esztétikai ízlésének formálása.
- A zene által kiváltott pozitív transzferhatás elősegítése a gyermek érzelmi, szociális és kognitív fejlődésében.

22. 1. A zenei nevelés alapvető módszertani megközelítései:

- **Kodály-elvű megközelítés**: A zenei nevelés kiindulópontja a magyar néphagyomány.
  A gyermeket a magyar népi mondókákon, énekes játékokon és népdalokon keresztül kell nevelni,ezzel alapozva meg zenei anyanyelvét és zenei ízlését.
- **Életkori sajátosságokhoz alkalmazkodás**: A zenei tevékenységek formáját és tartalmát a gyermekek életkori és egyéni sajátosságaihoz igazítjuk. A személyes kapcsolat, az érintés, a humor és a játékosság mindvégig központi szerepet kapnak.
- **Élő zene elsőbbsége**: Az élő énekhang és a kisgyermeknevelő közvetlen zenei közlése az elsődleges. A technikai eszközökkel történő zenehallgatás csak kiegészítő, alkalomszerű jellegű.
- **Integrált megvalósítás**: A zenei tevékenységeket (éneklés, mondókázás) organikusan építjük be a gyermekek mindennapjaiba: gondozási helyzetekbe, képeskönyv-nézegetésbe, alkotó tevékenységekbe, szabad játékba.

22. 2. A kisgyermeknevelő zenei nevelési feladatai:

- Magyar népdalok, gyermekdalok, mondókák és énekes játékok megismertetése egy 100-150 dallal és mondókával rendelkező, emlékezetből előadható saját repertoár alapján.
- Dalolással kedvet kelt az éneklésre és mintát ad az önkéntes utánzásra, a spontán dúdolgatásra.
- A gyermekek összerendezett mozgásra késztetése, ritmusérzék fejlesztése.
- Hangszerek (pl. dob, cintányér, xilofon, csörgők, triangulum) megismertetése, és biztosítása, hogy ezek a gyermekek számára is elérhetőek legyenek a játék során.
- A zenei nevelés tartalmának az életkori sajátosságokhoz igazodása, kötetlen formában, a napszak bármely időszakában egy-egy gyermekkel kezdeményezve.
- A tevékenység szervezése heti, napi rendszerességgel, az évszaknak, a néphagyományoknak és az aktualitásoknak megfelelő tartalommal.
- A zenei tevékenységek (éneklés, mondókázás) integrálása más tevékenységekbe (pl. képeskönyv-nézegetés, alkotó tevékenységek, altatás).
- A gyermekek jelzéseire, zenei igényeire figyelmes és azokra reagáló kezdeményezés.
- A gyermekek számára kínált zenei anyag (ének és hallgatás egyaránt) gondos,

minőségi válogatása az „csak tiszta forrásból” elv alapján, megvédve őket a „zenei méregtől”.

22. 3. A zenei nevelés feltételei

A. A kisgyermeknevelő képességei és hozzáállása:

- A kisgyermeknevelő rendszeresen, szívesen és jó hangulatban énekel, dúdologat.
- Rendelkezik legalább 100-150 dalból és mondókából álló, emlékezetből előadható saját repertoárral, amelyet folyamatosan bővít.
- Az énekelgetés, mondókázás alkalmát és módját korcsoportonként változóan tervezi, de rugalmasan alkalmazkodik a gyermekek pillanatnyi igényeihez.
- Naponta többszöri rövid énekelgetést, mondókázást valósít meg egy-egy gyermekkel vagy kis csoporttal.
- Az élő zene (éneklés, saját hangszeres játék) dominál, a technikai eszközökkel (lejátszón) történő zenehallgatás csak alkalomszerű.

B. Tárgyi feltételek és környezet:

- A gyermekek számára gazdag választékú, könnyen elérhető ritmushangszerek állnak rendelkezésre.
- Dallamhangszer (pl. furulya, xilofon, kalimba, guiro stb.) is rendszeresen jelen van a csoportban, és a kisgyermeknevelő ezt is használhatja.
- A csoportszobában van olyan csendesebb sarok vagy tér, ahol a mondókázás, zenélés zavartalanul folytatható.
- Az alkalmankénti zenehallgatáshoz jó minőségű, korszerű technikai eszköz áll rendelkezésre.

C. Szervezési feltételek:

- A jól szervezett napirend elegendő időt biztosít a spontán zenei tevékenységek kialakulásához.
- A nyugodt légkör megteremtése, ahol az énekléssel, zenéléssel foglalkozók és a más tevékenységű gyermekek egymás zavartalanságát is biztosítják.
- A gyermek szabadon kapcsolódhat be és kiléphet a zenei tevékenységekből, a részvétel önkéntes.

23. Vers, mese, képeskönyv-nézegetés

A nyelv nem csupán a kommunikáció eszköze, hanem a gondolkodás, a társas kapcsolatok építésének és a világ megismerésének alapvető eszköze is. A bölcsődei évek a nyelvi fejlődés egyik legdinamikusabb korszaka, amikor a gyermek szókincse robbanásszerűen gyarapodik, és elsajátítja az anyanyelv alapvető szerkezeti szabályait. A kisgyermek számára az első szavak tanulásával kezdődik a világ megismerése, az anyanyelv elsajátításával magáévá teszi nyelvközössége észjárását, és próbálja szavakba fordítani gondolat- és érzésvilágát. Ez a

tevékenység összes testi-lelki képességét működteti, hiszen életkorilag az ismeretszerzésben elsődleges szerepe van a mozgásosságnak, az érzékeknek, az érzelmeknek. Emiatt is hívják ezt az időszakot az életre szóló erős összbenyomások korának.

A bölcsődei környezetben biztosított gazdag nyelvi élmények – a közös éneklés, mesélés, képeskönyv-nézegetés, beszélgetés – meghatározó előfeltételei nemcsak az egészséges nyelvi fejlődésnek, hanem a későbbi óvodai, iskolai sikereknek és a társadalmi integrációnak is. A mai média-környezetben, ahol kevesebb a természetes beszélgetés, a felnőtti mintaadás felelőssége megnőtt. Célunk, hogy a gyermekeket olyan nyelvi környezetben részesítsük, amely elősegíti az önkifejezést, a kíváncsiságot, a sikeres kommunikáció örömét, és amelyben a nevelő alkalmazza az ún. anyai beszéd jellegzetességeit (ismétlés, kiemelés, gyakorlás, kivárás, az utalások értése).

23.1. A vers, mese és képeskönyv szerepe és hatása

A vers, mese és képeskönyv nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének és a képeskönyveknek pedig a tartalma, illusztrációi hatnak az érzelmeken keresztül a személyiségre. Az irodalmi alkotások különös beszédhelyzetek, amelyek erős, tartós, önkéntelen figyelmet váltanak ki.

A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös élmény segíti az aktív szókincs kialakulását, a világról való ismeretek megszerzését, és beavat a művészi nyelvhasználat rejtelmeibe. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban. A mesét, verset és képeskönyvet a gyermek érzelmi-értelmi fejlődésének és fejlesztésének legfőbb segítőjének tekintjük.

Céljaink: A kisgyermeknevelő a gyermek életkori sajátosságaihoz és érdeklődéséhez igazodó irodalmi élményt nyújt. Ennek érdekében:

- Biztosítja a megfelelő képes- és mesekönyveket.
- Kialakítja a mesélésre, képeskönyv-nézegetésre alkalmas, nyugodt és biztonságos helyeket.
- Biztosítja az elegendő időt és a nyugodt légkört, az egyes gyermekek érdeklődéséhez, igényeihez igazodva.
- Az irodalom megismertetésén és megszerettetésén keresztül közvetve hat a szülőkre is (pl. kedvenc versek, mesék megosztása a faliújságon).

23. 2. A kisgyermeknevelő feladatai

A kisgyermeknevelő feladata, hogy ismerje a korosztály tipikus nyelvi fejlődési sajátosságait (a gyermeknyelv hangtani, szóalkotási, mondat- és szövegalkotási jellemzőit), és az azokhoz igazodó, játékos formában támogassa a szókincs gyarapodását, a mondatszerkezetek elsajátítását és a kommunikációs szándékok kifejezését.

A kommunikációs helyzetek (mesélés, képeskönyv-nézegetés, játék) során a kisgyermeknevelő segíti a gyermekeket abban, hogy megtanulják a társalgás alapvető szabályait (pl. felváltva beszélni, a másik szándékára figyelni, a témához kapcsolódni), és különböző kommunikációs szándékaikat (kérés, információközlés, tiltakozás) fejezzék ki. A nevelő feladata továbbá a két agyfélteke összehangolt munkájának elősegítése olyan módon, hogy a beszédkészséget fejleszti (bal agyfélteke) a beszéd zenei elemeinek (ritmus, hanglejtés) érvényesítésével (jobb agyfélteke).

A. A feltételek megteremtése:

- A gyermek életkori sajátosságaihoz és érdeklődéséhez igazodó, változatos képes- és mesekönyvek (beleértve az ismeretterjesztő, tematikus képeskönyveket is) biztosítása, melyek jó állapotban, esztétikusak, és a gyermekek számára elérhetően tároltak.
- A mesélés, verselés élményét gazdagító eszközök (pl. bábok) rendelkezésre állítása.
- A könyvespolc közelében alkalmas hely (pl. szőnyeg, puhasarok) kialakítása a verselésre, mesélésre, képeskönyv-nézegetésre.
- A jól szervezett napirenddel a lehető leghosszabb idő biztosítása a játéktevékenységre, ezen belül a verselésre, mesélésre, képeskönyv-nézegetésre.
- Nyugodt légkör biztosítása, ahol a résztvevők zavartalansága biztosított.

B. A tevékenység végzése a helyzetekben:

- A kisgyermeknevelő a gyermekekkel folytatott kommunikációban olyan nyelvi mintát nyújt, amely hozzájárul a nyelvi fejlődéshez. Ennek jellemzői lehetnek: a hozzájuk igazodó, expresszív, dallamos beszéd, a mondatok egyszerűsítése és ismétlése, valamint a gyermek megnyilatkozásainak nyelvtanilag helyes formában történő visszajelzése és kibővítése.
- A gyermekek igényeihez, hangulatához és az aktuális szituációhoz igazodva kezdeményez, és ugyanígy fogékonyan reagál a gyermekek saját kezdeményezésére.
- Rövid verseket, egyszerű meséket emlékezetből, hangulatosan, élményt nyújtva, biztos szövegtudással mond.
- Az irodalmi alkotásokat arcjátékkal, ritmikus mozdulatokkal, hanglejtéssel kíséri, a hangerő változtatásával teszi érzékelhetővé a hangulatot.
- A könyvből mesélés során a szöveget hangulatosan, interaktívan, a gyermek kérdezését lehetővé téve tolmácsolja. A képeskönyv-nézegetést élményszerű beszélgetéssé, képről meséléssé alakítja.

- Alkalmazza a mondókázás nyugtató és fejlesztő hatását. A népi mondókák (dajkarímek, játékmondókák, állatmondókák) nemcsak örömet szereznek, hanem fejlesztik a ritmusérzéket, az artikulációt és a beszédészlelést.
- Ismeri és használja a néphagyományokhoz, ünnepekhez kapcsolódó meséket, verseket.
- A meseválasztásnál figyelembe veszi a gyermekek korát és pszichológiai sajátosságait, először a formula- és állatmeséket részesítve előnyben, amelyek szerkezete (ismétlés, egyszerű konfliktusok) közel áll a gyermeki gondolkodáshoz.

23. 3. A tevékenység tartalma és szervezése:

- **Tartalom**: Kötetlen formában, a napszak bármely időszakában egy-egy gyermekkel vagy kis csoporttal kezdeményezve. Heti, napi rendszerességgel, az évszaknak, aktualitásoknak megfelelő, a gyermekek környezetéhez, élményvilágához kapcsolódó tartalommal. Az anyanyelvi nevelés alapelvei: játékosság, élményközpontúság, beszédkésztetés, komplexitás, folyamatosság.
- **Szervezés**: A mesélés és verselés alkalmát, módját korcsoportonként változóan tervezi. Naponta többszöri rövid mesélést, verselést, mondókázást valósít meg. A tevékenységek során alkalmazhatóak konkrét anyanyelvi fejlesztő játékok is, mint például a légző- és hangadó gyakorlatok, a nyelv- és ajaktorna, valamint a nem verbális kommunikációs játékok.
-

24. Alkotó tevékenységek

24.1. Az alkotó tevékenységek célja és jelentősége

Az alkotó tevékenységek alapvető célja, hogy a gyermek számára örömet szerezzen önkifejezésével, érzelmei feldolgozásának és megélésének lehetőségével. A folyamat, a tevékenység maga a központi elem, nem a végeredmény. A sikeres alkotói folyamat pozitívan hat a gyermek önbecsülésére és személyiségfejlődésére. A kisgyermeknevelő feladata ennek az örömnek az ébrentartása, hogy az alkotás a gyermek számára mindig vonzó és sikerélményt nyújtó legyen.

Az alkotás öröme gyakran a mozgásból, a nyomhagyás örömeből fakad. A kisgyermek számára a rajzolás és festés nem csak képi megjelenítés, hanem testi élmény is. A mozgás nyomán keletkező jelek (pl. homokban, festékben) átvezetnek a tudatosabb formák megalkotásához.

A nevelő felismeri és értékeli ezt a fejlődési folyamatot.

24.2. A kisgyermeknevelő feladatai és szerepe

A kisgyermeknevelő nem irányító, hanem facilitáló, támogató szerepet tölt be. Feladatai a következők:

- **Stimuláló környezet biztosítása:**
- o **Tárgyi feltételek**: Változatos, életkorhoz illeszkedő, jó minőségű eszközök és anyagok biztosítása egész nap.
  - o **Tér- és időbeli feltételek**: Nyugodt, esztétikus, kialakított alkotóközeg, ahol a gyermek zavartalanul dolgozhat. Rugalmas időbeosztás, amely lehetővé teszi a hosszabb, elmerülő alkotást.
- **A folyamat támogatása:**
  - o **Technikai segítség**: Eszközhasználat, technikák bemutatása a gyermek pillanatnyi igénye alapján. A minta célja a kedvcsinálás és az inspirálás, nem a másolás.
  - o **Anyagismeret és kísérletezés ösztönzése**: Lehetőség adása a színek keverésének, különböző textúrák és anyagok (agyag, homok, természeti anyagok) felfedezésének.
  - o **Motiválás és bátorítás**: A gyermek erőfeszítésének, felfedezéseinek és a folyamatnak az elismerése. A kreativitás ösztönzése, az egyéni fejlettséghez és érdeklődéshez igazodás.
- **Az alkotás értékelése és megjelenítése:**
  - o A gyermek alkotásainak tiszteletben tartása, megőrzése (pl. portfólió, kiállítás). o Az alkotások szülők számára történő láthatóvá tétele, megbeszélése.

24. 3. Az alkotás pszichológiai alapjai és a játék

Az alkotás és a játék szorosan összefonódik a gyermekkorban. A vizuális tevékenység lehetőséget ad az érzelmek kifejezésére és feldolgozására. A gyermek gyakran szimbólumokat (pl. pötty, kör, firka stb.) használ, amelyek többféle tartalmat hordozhatnak, és a gyermek saját belső világához kapcsolódnak. A nevelő feladata megérteni és tiszteletben tartani ezt a szimbolikus kommunikációt, anélkül, hogy túlzottan racionális értelmet próbálna rákényszeríteni.

24. 4. Fő alkotó tevékenységi formák és technikák

A tevékenységek a gyermek szabad és kreatív megnyilvánulásán alapulnak. A nevelő a spontán kezdeményezésekre épít.

- **Rajzolás és festés:**
  - o **Alapvető formák:** firkálás, lengőfirka, fészekfirka, pöttyök, körök.
  - o **Technikák:** ujjfestés, ecsetes festés, szivacsos festés, csurgatás, spriccelés.
  - o **Eszközök:** grafit- és színes ceruzák, zsírkréták, aszfaltkréta, vízfesték, tempera.
- **Nyomtatás és lenyomatkészítés:**
  - o **Technikák:** kéznyomat, bionyomatok (pl. falevél, zöldségek), sablonnyomtatás (stencil), pecsételés.
  - o **Cél:** A negatív-pozitív tér, a sokszorosíthatóság és a véletlen formavilág felfedezése.
- **Mintázás és építés:**

- **Anyagok:** gyurma, agyag, homok, hó, építőkocka, "hulladék" anyagok (dobozok, hengerek). ○ **Tevékenységek:** gyúrás, nyomkodás, formázás, építés, domborműkészítés.

- **Kollázs és mozaik:**
  - **Anyagok:** színes papír (tépés), textil, természeti anyagok. ○ **Cél:** Különböző textúrák és formák összeállítása, kompozíciós gyakorlat.

24. 5. A színek világa

A színek felfedezése alapvető vizuális élmény. A nevelő segíthet a gyermeknek ezen a téren: I. Alapszínek (primérek) ismertetése: sárga, kék, piros.

II. Keverési kísérletek: A másodlagos színek (zöld, narancs, lila) felfedezése játékos formában (pl. festéköblítés, színkör pörgetése).

III. Komplementer színek: A szemben álló színek felfedezése egyszerű játékokkal (pl. utókép-kísérlet), amely hozzájárul a színérzék fejlődéséhez.

24. 6. A műteremsarok és a folyamat szervezése

A kreativitás elősegítéséhez elengedhetetlen egy jól szervezett tér és idő.

- **„Műteremsarok”**: Egy állandóan elérhető, csábítóan berendezett sarok, ahol a gyermek spontán alkothat. Itt helyezkednek el a biztonságos, könnyen kezelhető alaprajzeszközök és anyagok.
- **Foglalkozások szervezése**: A technikailag igényesebb tevékenységek (pl. csoportos festés, nyomtatás) előkészítést és tervezést igényelnek. A motiváció (téma, mese, zene) és a folyamat (anyagok bemutatása, technikai segítség, közös értékelés) egyaránt fontos.
- **Az alkotás ünnepe**: A befejezés, a rendrakás és a kész művek megtekintése, kiállítása egy ünnepélyes pillanat legyen, amely méltó az elvégzett munkához.

25. Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére. **Célunk**: a közös munkálkodás, a tevékenység fontosságának, hasznosságának, a segítés átélésének hangsúlyozása, oly módon, hogy a gyermek a tevékenységben örömmel és önként vegyen részt, de bármikor kiléphessen belőle.

A kisgyermeknevelő feladatai:

– biztosítani a próbálkozás, az együttműködés és a feladatok megosztásának lehetőségét ezekben a helyzetekben,

– hozzájárulni a gyermekek ízlésének, igényességének, mások felé fordulásának és önállóságának fejlesztéséhez.

Feltételek: Megfelelő méretű eszközök és elegendő idő biztosítása a tevékenységhez.

26. Személyi feltételek

A Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde minőségi ellátásának és a gyermekek biztonságos fejlődésének egyik alapvető feltétele a képzett, elhivatott és stabil szakmai csapat. Munkatársaink kiválasztásánál, továbbképzésénél és napi munkájában a 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletben foglalt szakmai létszámirányszámokat, képesítési előírásokat és egészségügyi feltételeket követjük, miközben kiemelt figyelmet fordítunk a személyes elhivatottságra és a gyermekekkel való szeretetteljes, tiszteletre alapozó kapcsolatra.

26.1. Szervezeti felépítés és létszámfeltételek

A mini bölcsődei ellátást két csoportban (Napsugár, Csigabiga) biztosítjuk. A szakmai létszámot a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 1. számú melléklete alapján biztosítjuk, meghaladva az előírt minimumot:

– 3 fő kisgyermeknevelő a két csoport számára.

– 2 fő bölcsődei dajka, csoportonként 1 fő.

Mivel intézményünk egy többcélú köznevelési intézmény (Óvoda- bölcsőde és Konyha) része, a bölcsődei intézményegység szakmai, gazdasági és adminisztratív vezetését, valamint a koordinációs feladatokat a főigazgató látja el, aki egyben az óvodai intézményegység vezetője is.

26.2. Képesítési előírások és egészségügyi alkalmasság

A munkakörök betöltéséhez a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 2. számú melléklete, valamint az egészségügyi alkalmasságról szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet és mellékletei szabályozzák a képesítési és egészségügyi követelményeket.

- **Kisgyermeknevelők**: Mindhárom kisgyermeknevelőnk a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 2. számú melléklete által meghatározott, középfokú szakképesítéssel (szakközépiskolai vagy OKJ-s végzettséggel) rendelkezik, amely pedagógus szakképesítést biztosít a bölcsődei ellátásban. A szakmai vezetői feladatokat ellátó főigazgató is megfelel a vonatkozó képesítési előírásoknak.
    - **Szakmai fejlődés és távlatok**: Bölcsődénk erősen hisz a folyamatos szakmai fejlődésben. Távlatunk és konkrét terveink között szerepel, hogy a kisgyermeknevelőink a jövőben

felsőoktatási intézményben (egyetemen, főiskolán) szerzett diplomával (csecsemő- és kisgyermeknevelő BA) mélyítsék el szakmai tudásukat. Ez a fejlődési út nemcsak az egyéni szakmai útjukat gazdagítaná, hanem hozzájárulna az intézményünkben nyújtott ellátás minőségének folyamatos emeléséhez is.

- **Bölcsődei dajkák**: A bölcsődei dajka munkakör betöltéséhez a vonatkozó szakképesítés szükséges.
- **Egészségügyi alkalmasság** – Átfogó orvosi vizsgálat: A bölcsődében dolgozó minden munkatársnak – a kisgyermeknevelőknek és a bölcsődei dajkáknak – a 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet szerint érvényes Egészségügyi Nyilatkozattal kell rendelkeznie. Ez a dokumentum a járványügyi érdekből kiemelt munkakörre vonatkozó, a munkavégzés feltételeként előírt orvosi vizsgálat eredményét tartalmazza.

Az Egészségügyi Nyilatkozat kiállításával az orvos igazolja, hogy a munkavállaló – jelenlegi egészségi állapota alapján – alkalmazható a gyermekek ellátásával kapcsolatos munkakörben, és nem jelent fertőzésveszélyt a rábízott gyermekek számára. A munkavállalók kötelesek az előírt időközönként (jelenleg évente) megismételni a vizsgálatot.

26.3. A "saját kisgyermeknevelő" rendszer és a csapatműködés

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt. A Bölcsődei Nevelés Országos Alapprogramjának elveit követve, bölcsődénkben a "saját kisgyermeknevelő" rendszert alkalmazzuk. Ennek lényege, hogy minden gyermeket egy kijelölt kisgyermeknevelő azonosít magáévá, aki a gyermek elsődleges kapcsolattartója, biztonságos bázisa és fejlődésének fő dokumentálója.

- **Bevezetés és folytonosság**: A "saját kisgyermeknevelő" vezeti a gyermek egyéni bölcsődébe szoktatását, kíséri figyelemmel napi rutinját és fejlődését, vezeti a hozzá kapcsolódó megfigyelési naplót, és elsődleges partner a szülő számára. Ez a kiszámítható kapcsolat elősegíti a gyermek érzelmi biztonságát.
- **Rugalmasság és együttműködés**: A három pedagógus szoros együttműködése lehetővé teszi, hogy a gyermekek mindig egy jól ismert felnőtt mellett érezzék magukat biztonságban. A csapatműködés révén a gyermekek megismerik és megbíznak a többi kisgyermeknevelőben is, ami betegszabadság vagy távollét esetén is zökkenőmentes átmenetet biztosít.
- **Integrált gondozás**: A két bölcsődei dajka szorosan együttműködik a kisgyermeknevelőkkel. A gondozási helyzetek (pl. pelenkázás, étkezés, öltöztetés) nem csupán rutinfeladatok, hanem a nevelő-gyermek kapcsolat építésének bensőséges

pillanatai, ahol a dajkák és a kisgyermeknevelők egymás munkáját segítve és kiegészítve támogatják a gyermekek önállósodását.

26.4. Helyettesítés és stabilitás

A folyamatos és kiváló minőségű ellátás a gyermekek számára a legfontosabb. Ennek érdekében a stabilitást és a rugalmasságot is biztosító helyettesítési rendszert alkalmazunk.

- **Belső rugalmasság**: A három kisgyermeknevelőből álló csapat belső fedezete biztosítja az elsődleges helyettesítést. A pedagógusok kölcsönösen ismerik mindkét csoport gyermekeit és napirendjét, ami lehetővé teszi akadálymentes működést.
- Külső helyettesítés: Szükség esetén egy kisgyermeknevelőt óvodapedagógus

  helyettesíthet, aki rendelkezik a 2 éves kortól való óvodai neveléshez szükséges 60 órás továbbképzéssel vagy másoddiplomaként rendelkezik a csecsemő- és kisgyermeknevelő BA végzettséggel vagy a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 2. számú melléklete által meghatározott, középfokú szakképesítéssel (szakközépiskolai vagy OKJ-s végzettséggel) rendelkezik. Egy bölcsődei dajkát óvodai dajka is helyettesíthet. Minden helyettesítő munkatárs betartja az egészségügyi alkalmassági és képesítési előírásokat.

26.5. Szakmai fejlődés és együttműködés

Hiszünk abban, hogy egy élő, fejlődő szakmai közösség alkotja a minőségi bölcsődei ellátás legszilárdabb alapját.

a) **Továbbképzés és önképzés**: A csapat tagjai rendszeresen részt vesznek belső (intézményi) és külső (pl. művelődési ház, pedagógiai intézmény, főiskolai/egyetemi stb.) szakmai továbbképzéseken. Önálló önképzésüket is támogatjuk, hogy naprakészek maradjanak a gyermeknevelés és -gondozás legújabb kihívásaival és módszertanaival.

b) **Szakmai reflektálás**: Rendszeres, havi megbeszéléseken reflektálunk a napi gyakorlatra, a gyermekek fejlődésére, a csoportdinamikára és a felmerülő nevelési-gondozási kérdésekre. Ezek a megbeszélések bizalmas környezetben, konstruktív párbeszéd keretében zajlanak.

c) **Külső szakértői hálózat**: A sajátos nevelési igényű gyermekeink korai fejlesztéséhez, a családok támogatásához, vagy komplex nevelési kérdésekben szükség esetén külső szakembereket vonunk be (pl. védőnő, gyógypedagógus, pszichológus, logopédus, konduktor stb.). Célunk, hogy a lehető legszélesebb körű szakmai támogatást biztosítsuk minden gyermekünk és családja számára.

A Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde csapata – 3 kisgyermeknevelő és 2 bölcsődei dajka – hivatástudattal, szeretettel és szakmai alázattal áll munkája mögé. Célunk, hogy a mi személyiségünk, hozzáállásunk és együttműködésünk révén minden gyermek számára biztonságos, örömteli és gazdagító bölcsődei éveket teremtsünk.

A kötelező szakmai továbbképzés rendje:

A Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde munkatársainak folyamatos szakmai fejlődése elengedhetetlen a minőségi ellátás szempontjából. Ezt a fejlődést nemcsak saját elhivatottságunk, hanem a jogszabályi előírások is irányítják. A bölcsődei gondoskodást végző személyek (kisgyermeknevelők, dajkák) a 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet szerint kötelesek négyéves továbbképzési ciklusokban részt venni szakmai továbbképzéseken.

A kötelezettség teljesítéséhez a munkatársainknak a ciklus lezárásáig meg kell szerezniük az előírt számú továbbképzési pontot (középfokú végzettség esetén 60, felsőfokú végzettség esetén 80 pontot). A pontszerzésre számos minősített forma – szakmai tanfolyamok, konferenciák, e-learning képzések, szakmai műhelyek – biztosít lehetőséget. Az intézmény vezetése aktívan támogatja és szervezi a munkatársak részvételét ezeken a képzéseken, biztosítva, hogy a továbbképzési kötelezettség a mindennapi gyakorlatban is érvényesüljön és gazdagítsa szakmai munkánkat.

26. 6. A bölcsődei csapat szakmai kultúrája és etikai normái

A Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde csapatát nem csupán a jogszabályi előírások betartása, hanem egy mélyreható szakmai etika és közös értékrend köti össze. Hiszünk abban, hogy a gyermekek optimális fejlődéséhez egy biztonságos, szeretetteljes és példamutató felnőtt közösségre van szükség. Szakmai kultúránkat a következő alapvető normák és elvárások jellemzik:

26. 7. A kisgyermeknevelőtől elvárt alapvető hozzáállás és magatartás

Bölcsődénkben a kisgyermeknevelőtől elvárjuk, hogy gondoskodjon arról, hogy a rá bízott kisgyermeket a bölcsődénkben kellemes hatások érjék. Empatikus magatartásával, viselkedésével a mindennapok alkalmával szeretetteljes, derűs és nyugodt légkört alakít ki. Kiemelt feladatának tekintjük a bölcsődébe lépéstől kezdve a kisgyermeknevelő és a kisgyermekek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakítását.

Elvárás továbbá:

- A gyermek egyéni igényeihez igazított játéklehetőségek megteremtése.
- A szülőkkel való rendszeres, bizalmas kapcsolattartás az együtt nevelés érdekében.
- A gyermek legkisebb fejlődési lépéseinek észrevétele, értékelése és a gyermekkel való közös öröm az elért eredmények felett.
- A mások iránti nyitottság, empátia és tolerancia továbbfejlesztésének támogatása.
- A kisgyermekek számára közös élmények biztosítása a kisgyermeknevelőkkel és kortársaikkal.
- A kisgyermeknevelők közötti bizalomra épülő kapcsolat kialakítása és ápolása.
- Az esélyegyenlőség biztosítása, a tolerancia, a megújulás képessége és a gyermekközpontú szemlélet érvényesítése.
- A kisgyermekek és szülők számára példamutató magatartás, hanghordozás és viselkedés.

26. 8. A bölcsődei dajka integrált szerepe a nevelői munkában

A bölcsődei dajkáink nem csupán technikai segítők, hanem a nevelő-gondozó munka elválaszthatatlan, értéket teremtő résztvevői. Feladatát a kisgyermeknevelővel közösen, annak irányításával végzi, hozzájárulva a gyermeki személyiség kibontakozásához. Empatikus képességeivel, gyermekszerető és példamutató magatartásával nélkülözhetetlen tagja a csapatnak. A dajka feladatkörébe tartozik a gyermekek közvetlen gondozása és felügyelete, a higiéniás és takarítási feladatok ellátása, az étkeztetés támogatása, a pihenés feltételeinek biztosítása, valamint aktív közreműködése a programokon és ünnepeken. Folyamatos jelenlétével és figyelmével kulcsszerepet játszik a balesetek megelőzésében és a biztonságos környezet fenntartásában.

26. 9. Etikai magatartás és felelősségtudat

Minden munkatársunk köteles betartani a titoktartási nyilatkozatban foglaltakat. A gyermekekkel, családokkal és munkatársakkal kapcsolatos, titoknak minősülő információk megőrzése és védelme alapvető kötelesség. A közösségi médiában és nyilvános szereplések során is ügyelünk az intézmény és a pedagógusi hivatás jó hírnevének ápolására.

Aránytalanul nagy értékű ajándék, szolgáltatás vagy más vagyoni előny elfogadása a gyermekektől és a szülőktől egyaránt tilos. Konfliktusok esetén először közvetlen párbeszédre, majd szükség esetén a felettes bevonására törekszünk. A gyermekek testi-lelki épségének veszélyeztetése esetén azonnali bejelentés kötelező a főigazgató és a hatóságok felé.

26. 10. Együttműködés és szakmai fejlődés keretei

A folyamatos szakmai fejlődést szolgálják a rendszeres csapattalálkozók a környező települések bölcsődéinek dolgozóival, a belső és külső továbbképzések, valamint a kollegiális mentorálás.

A helyettesítési rend mindig a gyermekek biztonságát és a folytonosságot szolgálja. A kisgyermeknevelőt elsősorban kisgyermeknevelő, vagy a minimum 60 órás képzést teljesített óvodapedagógus, a bölcsődei dajkát pedig bölcsődei vagy óvodai dajka helyettesíti a főigazgató utasítása alapján.

A Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde csapata – a kisgyermeknevelők és a bölcsődei dajkák – tudatában van kiemelt felelősségének. Célunk, hogy mindennapi munkánkkal, hozzáállásunkkal és egymás iránti tiszteletünkkel olyan közösséget teremtsünk, ahol minden gyermek és családja biztonságban, elfogadva és szeretetben tud fejlődni.

27. A munkavállalók jogai és védelme

A Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde elkötelezett munkavállalói biztonságos, tisztességes és méltányos munkakörnyezet mellett. Hiszünk abban, hogy a gyermekek optimális fejlődéséhez a gondozóik jólétére és jogainak tiszteletben tartására is szükség van. A munkatársak jogait és érdekeit a vonatkozó munkajogszabályok, valamint a következő alapelvek garantálják:

- **Alkalmassági feltételek és bizalom**: Az intézményben kizárólag olyan munkatárs dolgozhat, akivel szemben nem áll fenn a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény által meghatározott kizáró tényező.
- **Védelem és biztonságos körülmények**:
  - A munkatársaknak joga van biztonságos és megfelelő munkavégzési körülményekhez. o Panasz benyújtása esetén a munkáltató védelmet biztosít a kivizsgálási eljárás lezárásáig.
- **Szakmai autonómia és adatvédelem**:
  - A szakmailag elfogadott módszerek közül – a hatályos jogszabályi keretek között – szabadon választhatják meg az adott helyzetben alkalmazandó legmegfelelőbb nevelési-gondozási megoldást.
  - A dolgozók személyes adatai a személyes adatok védelméről szóló jogszabályoknak megfelelően kezeltek és védettek.
- **Különös védelem**: A munkaszervezés során különös figyelemmel vagyunk a család és a házasság intézményének védelmére. Kiemelt védelmet élvez a várandós anya és a kisgyermeket nevelő anya, amit a munkabeosztás és a munkaköri feladatok alakításánál is figyelembe veszünk.

A dolgozók érdekeinek figyelembevétele soha nem hátrányosíthatja a bölcsődei ellátásban résztvevő gyermekek jogait és érdekeit, hiszen a két csoport jóléte elválaszthatatlanul összefonódik.

28. A gyermekek alapvető jogai és kötelezettségei

A Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde munkájának középpontjában a gyermek áll. Intézményünk minden gyakorlata a Magyarország Alaptörvényében, a gyermekek védelméről szóló törvényben, valamint az ENSZ Gyermekjogi Egyezményben rögzített alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartására és érvényesítésére épül. Célunk, hogy a gyermekek biztonságos, szeretetteljes és ösztönző környezetben nőhessenek fel, ahol személyiségük teljes kibontakozására lehetőségük nyílik.

28.1. A gyermekek alapvető jogai intézményünkben

- **A jólét és a harmonikus fejlődés joga**: Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. Napirendünk, az étrendünk, a játék- és pihenési lehetőségek, valamint a nevelési tevékenységek ennek a jognak az érvényesülését szolgálják. (Alaptörvény XVI. cikk (1); Gyermekjogi Egyezmény 3., 6. cikk)
- **Az élethez, a személyi szabadsághoz és a biztonsághoz való jog**: A gyermek veleszületett joga az élethez és a fejlődéshez. Intézményünk minden intézkedése a gyermek testi épségének és lelki biztonságának védelmét szolgálja. A gyermeket megvédjük minden formájú testi és

lelki erőszaktól, elhanyagolástól és kizsákmányolástól. (Alaptörvény XVI. cikk (1); Gyermekjogi Egyezmény 6., 19., 37. cikk)

- **A személyiség tiszteletben tartásának joga**: A gyermeket nem szabad alávetni önkényes vagy törvénytelen beavatkozásnak a magánéletével, családjával vagy jó hírnevével kapcsolatban. A gyermek véleményének és érzéseinek kifejezését ösztönözzük, és figyelemmel kísérjük fejlődését. (Gyermekjogi Egyezmény 12., 16. cikk)
- **Az egészség védelmének joga**: A gyermeknek joga van a lehető legjobb egészségi állapothoz, mely magában foglalja a tartós betegségben vagy speciális nevelési igényben élő gyermekek egyéni igényeire szabott támogatását és a fejlődésére ártalmas környezeti hatások elleni védelmet. Higiéniás körülményeink, a tiszta levegőhöz és biztonságos környezethez való jogot biztosító infrastruktúránk, valamint az egészséges táplálkozásra való törekvésünk e jog gyakorlását szolgálja. (Gyermekjogi Egyezmény 24. cikk)
- **A játék és a szabadidő joga**: A gyermeknek joga van a pihenésre, a szabadidő eltöltésére és a korának megfelelő játékra. Napirendünk kellő teret biztosít a szabad és irányított játéknak, amely a gyermek fejlődésének alapvető eszköze. (Gyermekjogi Egyezmény 31. cikk)
- **Az oktatáshoz és a fejlődéshez való jog**: A bölcsődei nevelés a gyermek személyiségének, tehetségének és képességeinek a lehető legteljesebb kibontakozását, valamint az emberi jogok, az alapvető szabadságok és az emberi méltóság tiszteletére való nevelést célozza. (Gyermekjogi Egyezmény 28., 29. cikk)
- **Az esélyegyenlőség joga**: Minden gyermeket egyenlőnek tekintünk, és ellátásunkat minden gyermek számára egyénre szabottan, sajátos igényeihez igazítva biztosítjuk, megkülönböztetés nélkül (Alaptörvény XV. cikk (2); Gyermekjogi Egyezmény 2. cikk), beleértve a nemzeti, etnikai és kulturális hovatartozás, valamint az egészségi állapot vagy fogyatékosság alapján történő megkülönböztetést is.

28. 2. A gyermekek alapvető kötelezettségei és a közösségben való felelős részvétel

A jogok gyakorlása természetesen felelősséggel jár.

A bölcsődei közösségben a gyermekek fokozatosan tanulják meg a felelős viselkedés alapjait.

Ez magában foglalja:

- A másik gyermek jogainak és személyes határainak tiszteletben tartását.
- A közösség által megállapított, gyermekkoruknak megfelelő egyszerű szabályok betartását (pl. a játéktér rendjének, a közös foglalkozások kereteinek tiszteletben tartása).
- A saját és közös játékok, tárgyak óvatos kezelését.
- A bölcsődei munkatársak irányításának és segítő szándékú utasításainak figyelemmel kísérését.

A fenti jogok és kötelezettségek érvényesülését a bölcsőde minden munkatársa biztosítja példamutató magatartásával, a gyermekkel való tiszteletre alapozó kapcsolattartásával és a biztonságos környezet kialakításával. A szülőkkel való szoros együttműködésben dolgozunk azon, hogy ezek az elvek a gyermek mindennapjaiban érvényesüljenek.

28. 3. A szülők jogai, kötelességei és az intézménnyel való együttműködés

A Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde munkája a szülőkkel való szoros partnerségen alapul. Hiszünk abban, hogy a gyermek harmonikus fejlődéséhez az intézményi nevelés és a családi nevelés összhangja elengedhetetlen. Ezt a partnerséget a Köznevelési Törvény (Köznev. tv.) meghatározza, amely kiemeli a szülők jogait és kötelességeit.

28. 4. A szülők alapvető kötelességei az intézménnyel szemben

A szülő kötelessége, hogy (Köznev. tv. 72. §):

- **Gondoskodás és fejlődés támogatása**: Gondoskodjon gyermeke értelmi, testi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételekről. Köteles figyelemmel kísérni gyermeke fejlődését, és minden tőle elvárható segítséget megadni ahhoz, hogy gyermeke teljesítse kötelességeit, együttműködve ebben az intézménnyel.
- **Biztosítás a bölcsődei ellátásban**: Biztosítsa gyermeke bölcsődei nevelésben való részvételét, valamint a bölcsődei napirend betartását (pl. rendszeres és időben történő érkezés).
- **Tisztelet az intézmény és munkatársai iránt**: Tiszteletben tartsa a bölcsőde főigazgatójának, kisgyermeknevelőinek és dajkáinak emberi méltóságát és jogait, tiszteletet tanúsítson irántuk.
- **Egészségügyi információk közlése (különösen fokozott kockázat esetén)**: Köteles a beiratkozáskor, vagy a diagnózis ismertté válása után haladéktalanul tájékoztatni a bölcsődét gyermeke fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról (pl. súlyos allergia) és a megteendő sürgősségi intézkedésekről. Ezen felül köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszer a gyermek mindig magánál legyen (pl. a szülő által átadott eredeti dobozban).
- **Együttműködés a szakmai támogatásban**: Köteles biztosítani gyermeke részvételét a fejlesztő foglalkozásokon, ha a bölcsődei csapat és a nevelőtestület ezért javaslatot tesz, és együttműködni a pedagógiai szakszolgálati intézményekkel.

28. 5. A szülők alapvető jogai az intézménnyel szemben:

A szülő joga, hogy (Köznev. tv. 72. §):

- **Tájékoztatást kapjon**: Megismerje a bölcsőde Szakmai Programját és Házirendjét, valamint rendszeresen részletes és érdemi tájékoztatást kapjon gyermeke fejlődéséről, magaviseletéről.
- **Tanácsot és segítséget kérjen**: Nevelési kérdésekben tanácsot és segítséget kapjon a kisgyermeknevelőktől és a bölcsőde vezetésétől.

- **Részt vegyen az intézményi életben**: Kezdeményezze a szülői szervezet létrehozását, és annak munkájában részt vegyen. A bölcsőde szakmai vezetőjének vagy a kisgyermeknevelőnek a hozzájárulásával részt vehetnek csoportéletünk egyes foglalkozásain.
- **Javaslattal éljen**: Írásbeli javaslatait a bölcsőde vezetése, a nevelőtestület vagy a pedagógus megvizsgálja, és arra a megkereséstől számított 15 napon belül érdemi választ kap.
- **Az oktatási jogok biztosához forduljon**: Az oktatási jogok biztosához fordulhat, ha azt szükségesnek tartja.

29. A Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde és a szülők partnersége:

A fentiek alapján kiemelt figyelmet fordítunk a szülőkkel való nyitott, őszinte és folyamatos kommunikációra. Rendszeres szülői értekezletek, egyéni konzultációk és informális, szülőcsoportos beszélgetések biztosítják, hogy közösen dolgozhassunk gyermekünk legjobb érdekében. Szülőket aktív partnereinknek tekintjük, akiknek véleménye, javaslatai nélkülözhetetlenek intézményünk fejlődéséhez és a minőségi ellátás folyamatos javításához.

30. Panaszkezelés és jogorvoslati lehetőségek

A Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde elkötelezett abban, hogy a szülőkkel kapcsolatos kérdéseket és esetleges problémákat nyíltan, együttműködő légkörben oldjuk meg. Amennyiben azonban egy szülő panasszal szeretne élni az intézményi gyakorlattal, működéssel vagy ellátással kapcsolatban, a következő utat javasoljuk:

A panaszkezelés lépései a bölcsődén belül:

1. **A panasz tudomásul vétele**: A panasz bejelentése a főigazgatónál történik, aki azt írásban vagy más, bizonyítható formában tudomásul veszi.
2. **Tények gyűjtése**: A főigazgató minden releváns információt és álláspontot összegyűjt a panasszal kapcsolatban.
3. **Megoldások keresése**: Célunk, hogy a felek egyeztetése alapján konstruktív megoldást találjunk.
4. **Tájékoztatás**: A panaszt benyújtó szülőt a megoldási javaslatokról vagy a döntésről írásban tájékoztatjuk.

Jogorvoslati lehetőségek:

Ha a szülő a panaszát az intézményen belül nem tudja kielégítően megoldani, vagy közvetlenül oda fordul, további jogorvoslati lehetőségei vannak. A panasz benyújtható a fenntartó jegyzőhöz, a területileg illetékes kormányhivatalhoz, vagy az oktatási jogok biztosához.

A végső fórum a bíróság.

További fontos jogok és kötelezettségek:

- A szülőnek joga van megismerni gyermeke csoportjának mindennapjait és a nevelési-gondozási elveket a gyakorlatban.
- A szülőnek joga van megismerni saját gyermekét érintő, róla készült dokumentumokat (pl. megfigyelési jegyzőkönyvek).
- A szülő kötelessége a bölcsőde Házirendjében és Szakmai Programjában foglaltak betartása.
- A szülő kötelessége a fizetendő személyi térítési díj időben történő rendezése.

Gyermekjogi képviselő:

A gyermekjogi képviselő feladata a gyermekek jogainak és érdekeinek védelme. Érdekében fordulhatnak hozzá szülők, gyermekek és szakemberek is.

31. Tárgyi feltételek

A mini bölcsőde tárgyi feltételeinek kialakítása során kiemelt figyelmet fordítunk a gyermekek biztonságára, egészségére, fejlődésének támogatására, valamint a megfelelő higiéniás és nevelésigondozási környezet biztosítására. Működésünk alapvető szabályait a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet és a 78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet (a játszótéri eszközök biztonságosságáról) határozza meg. Céljaink eléréséhez és a mindennapok kellemes komfortérzetéhez nélkülözhetetlen a kiváló tárgyi ellátottság. A Szakmai Program megvalósításának alapfeltétele a biztonságos, barátságos, esztétikus és gyermekközpontú bölcsődei környezet.

31.1. Az épület és a helyiségek általános jellemzői

- Az épület megfelel a 15/1998. NM rendelet 51/O. § (1) bekezdésében foglaltaknak: száraz, világos, jól szellőztethető és fűthető.
- A gyermekek tartózkodására szolgáló helyiségek kialakítása biztosítja a gyermekek testi épségét, és megfelelnek életkoruknak, az ártalmaktól mentes környezet követelményeinek (51/O. § (3)).
- A csoportszoba kizárólag a szolgáltatás nyújtásával azonos időben és célra használatos. A csoportszoba hasznos alapterülete gyermekenként legalább 3 m², az összességében biztosított alapterület pedig nem kevesebb 15 m²-nél (51/O. § (4)).
- A mini bölcsőde mindkét csoportjának saját fürdőszobája van, melyek tárgyi feltételei megfelelnek a bölcsődei módszertani szervezet szakmai iránymutatásában foglaltaknak (51/O. § (2)).

31. 2. Helyiségrendszer és berendezés

A bölcsőde helyiségrendszere és berendezése megfelel a 15/1998. NM rendelet 11. mellékletében foglalt kötelező eszközökről és felszerelésről szóló jegyzéknek, valamint az Országos Alapprogram 6.3. pontjának előírásainak. A berendezési tárgyak és eszközök biztonságosak,jó minőségűek, fertőtleníthetőek és a gyermekek életkorához, testméretéhez igazodnak.

A mini bölcsőde rendelkezik a következő helyiségekkel:

- **Csoportszoba** (2 db): A természetes megvilágítású, barátságos színű csoportszobákat a gyermekek változó méretének megfelelő, esztétikus bútorokkal és eszközökkel rendeztük be. A padlóburkolat mosható, fertőtleníthető, meleg padló, amelyet bizonyos részeken szőnyeggel borítunk. A játékokat állandó, a gyermekek számára elérhető magasságban, nyitott játékpolcokon vagy kosarakban helyezzük el, hogy önállóan, kedvük szerint választhassanak. A gyermek teljes alakját mutató tükör segíti a testkép kialakulását. A csoportszobában elkülönülésre alkalmas kuckót, pihenősarkot alakítunk ki, ahol egy-egy gyermek pihenhet, ha elfáradt, csendre vágyik, vagy nem érzi jól magát.
  A csoportszobában adottak a játéktevékenység és a nyugodt alvás feltételei.
- **Gyermekfürdőszoba**: A kisgyermek gondozását és önállósodását segítő berendezéssel rendelkezik. Minden gyermek számára biztosítjuk saját, jellel ellátott fésűjét, törülközőjét és fogmosó poharát. A fürdőszoba 2 kisméretű mosdókagylóval, 2 kisgyermek WC-vel, 1 bilimosóval, 1 pelenkázó szekrénnyel van felszerelve.
- **Gyermeköltöző (átadó helyiség)**: Az öltözőt az 1-3 éves korú gyermekek öltöztetési igényeinek megfelelően alakítottuk ki. Elegendő hely biztosított minden gyermek ruhájának és cipőjének elhelyezésére öltözőszekrényekben, kispadokkal kiegészülve. A helyiségben elhelyezett faliújságon keresztül biztosítjuk a szülők tájékoztatását (házirend, napirend, heti étrend, szakmai cikkek), és itt mutatjuk be a gyermekek alkotásait is.

31. 3. Étkeztetés

A mini bölcsőde napi négyszeri étkezést biztosít. A gyermekek étkezése a csoportszobákban zajlik. Az ételeket a Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde főzőkonyhája szolgáltatja ki, akik biztosítják az egészséges, kor szerinti táplálkozás és a konyhatechnológiai, valamint higiéniás előírások betartását (51/O. § (5)). Odafigyelünk arra, hogy a gyermekek vitaminban gazdag, egészséges ételeket fogyasszanak. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek megtanulják helyesen használni az evőeszközöket, és megismerkedjenek a kulturált étkezés szokásaival.

31. 4. A játszókert és a játszótéri eszközök biztonsága

A játszókertet úgy alakítottuk ki, hogy a bölcsődei gyermekcsoportok számára biztonságos, egészséges körülmények között biztosítsa a szabadban való tartózkodást (51/O. § (5)). A kert burkolt és füvesített felületeket, homokozót és mobil játékokat foglal magában. A növényzet árnyékos és napos lehetőséget egyaránt biztosít. A játszókertet megfelelő kerítéssel és a gyermekek számára elérhetetlen magasságú, zárható kapuval védjük.

A játszókertben elhelyezett játszótéri eszközök (pl. mini csúszda, homokozó) kiválasztásánál, telepítésénél és üzemeltetésénél a 78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet előírásait betartjuk. Az eszközök forgalomba hozatala és használatba vétele megfelelőségi tanúsítvánnyal igazolt (3. §).

Az eszközök üzemeltetőjeként: Háromévenkénti időszakos ellenőrzést végzünk kijelölt szervezettel (7. § (2)).

o Nyilvántartást vezetünk a játszótéri eszközökről, az ellenőrzésekről és a javításokról (7. § (8)).

o A játszóteret megfelelő kerítéssel és zárható kapuval védjük. o A homokozót takaróhálóval fedjük le a használaton kívüli időszakokban.

31. 5. Környezet esztétikája és fejlődést támogató környezetkialakítás

A mini bölcsőde környezetének esztétikai kialakítását nem pusztán díszítésnek, hanem a gyermekek fejlődését alapvetően befolyásoló pedagógiai eszköznek tekintjük. Ennek fényében a környezetkialakításban az alábbi elvekre támaszkodunk:

31. 6. Célratörő és gyermekközpontú tértagolás

A csoportszobát jól definiált, körülhatárolt játszósarkokra tagoljuk. Ez azt jelenti, hogy a különböző tevékenységek (pl. építőjáték, szerepjáték, könyvnézegetés) saját, részben elkülönült zónát kapnak, amelyeket alacsony polcokkal, bútorokkal vagy szőnyegekkel választunk el.

Ez a tagolás:

- Csökkenti a konfliktusokat és a túlzott ingereltséget.
- Elősegíti az elmélyült játékot, mivel a gyermekek kevésbé zavarják egymást.
- Ösztönzi a kis csoportos és párban való interakciót.

Kiemelt figyelmet fordítunk a láthatóságra. A térelválasztó elemek (polcok) olyan magasak, hogy a pedagógus a szoba minden pontjáról átláthassa a gyermekeket, miközben azok a saját magasságukból védett és biztonságos kuckót éreznek.

31. 7. Esztétikus, visszafogott és harmonikus színvilág

A falak színében, a bútorokban és a tárolóeszközökben a világos, visszafogott, pasztell és természetes színeket részesítjük előnyben. Az élénk és túlterhelő színek helyett a nyugodt, meleg hangulatú tónusokat választjuk. Célunk, hogy a környezet egy egységes, átgondolt esztétikát sugározzon, amely háttérbe szorulva a gyermekek alkotásai és a játékok színei legyenek a főszereplők

31. 8. Minőségi, természetes anyagok és funkcionális berendezés

Ahol lehetséges, a természetes anyagoknak (pl. fa, textil, fonott kosarak) adunk előnyt. Ezek nemcsak esztétikusak, hanem tapintási élményt is kínálnak, és melegebb, otthonosabb hangulatot teremtenek. A bútorok és tárolók kialakításában a funkciókombinálásra törekszünk. Egy polc nemcsak tárol, hanem egyben játékfelület is lehet, ami helytakarékos és a gyermekek fantáziáját is felkelti.

31. 9. Ingerszabályzás és "sugalló elrendezés"

Tudatosan kerüljük a tér és a játékok túltömöttségét. A kutatások szerint a kevesebb, de jó minőségű és céltudatosan elhelyezett játék elősegíti a tartalmasabb, hosszabb és kreatívabb játékot.

A játékokat nem csak kategóriák szerint tároljuk, hanem gyakran játékforgatókönyveket sugalló elrendezésben kínáljuk fel (pl. a babákat az ágyacskájukban,a konyhai kellékeket együtt). Ez segíti a gyermekeket a játék indításában és a társas interakciók kialakításában.

31. 10. Évszakosan változó, de mértékletes díszítés:

A helyiségek díszítése a négy évszaknak és az ünnepeknek megfelelően változik, azonban mindig ízlésesen és mértékletesen. A túldíszítettség elkerülésével biztosítjuk, hogy a környezet stimuláló, de nem túlterhelő legyen a gyermekek számára.

Összefoglalva, bölcsődénk környezetét úgy alakítjuk ki, hogy az ne csak szép legyen, hanem aktívan támogassa a gyermekek biztonságérzetét, önállóságát, kreativitását és a nyugodt, harmonikus közösségi légkört. Hiszünk benne, hogy egy gondosan megtervezett környezet alapvető feltétele a minőségi bölcsődei ellátásnak és nevelésnek.

32. Szervezeti és csoportszervezési alapelvek

A Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde csoportjainak szervezése a minőségi nevelés-gondozás és az egyéni bánásmód elveire épül. Működésünk a jogszabályi keretek betartásával, a következő alapelvek szerint valósul meg. A mini bölcsődénkben gyermekcsoportonként legfeljebb 7 fő lehet, azonban

2 évesnél idősebb gyermekek csoportjában legfeljebb 8 gyermeket gondozhatunk. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben a gyermekcsoport létszáma jogszabály által meghatározott. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja.

32. 1. Csoportjaink jellege és a stabilitás elve

A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. A központilag kiadott irodalom kiemeli, hogy az életkor szerinti homogén csoportok szervezési szempontból előnyösebbek lehetnek, hiszen a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban is komplex feladat.

Bölcsődénkben a csoportok összetételének kialakításakor az életkor az elsődleges szempont.

32. 2. Napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend biztosítja a kisgyermekek igényeinek és szükségleteinek kielégítését, megteremtve a nyugodt, kiszámítható és folyamatos gondozás feltételeit. Ez alapvetően hozzájárul a biztonságérzet kialakításához, a kiszámíthatósághoz, és lehetővé teszi az aktivitást és az önállósodást. Egy ilyen, optimális körülmények között megélt napirend segíti abban, hogy a gyermek a mindennapi tevékenységeket jókedvvel és örömmel vegye.

A napirenden belül az egyes gyermekek egyéni igényeit úgy kell kielégíteni, hogy a csoport életében egyben áttekinthető rendszer is megmaradjon. A gyermekek így tájékozódhatnak a várható eseményekről, miközben a felesleges várakozási idő kiiktatásra kerül. Ez egyben a csoport belső nyugalmát is biztosítja. A napirendben kellő időt kell biztosítani a minőségi gondozási tevékenységekre és a szabad játékra. Célunk, hogy a bölcsődei napirend és a gyermek otthoni életritmusa összhangban legyen, harmonikusan egészítve ki egymást.

A napirend kialakítását alapvetően meghatározza a gyermekcsoport fejlettségi szintje, életkori összetétele és szükségletei. Emellett szabályozó tényezők az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és további környezeti feltételek. Ennek megfelelően a napirendet csoportonként és évszakonként a kisgyermeknevelők készítik el. A napirend sikeres megvalósításának alapfeltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő”-rendszer), a megfelelő tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, valamint a kisgyermekek otthoni életének és életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

A Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde napirendje

A fenti elvek alapján kidolgozott, tipikus napirendünk vázlatos felépítése az alábbi. Fontos hangsúlyozni, hogy ez egy rugalmas keret, amely a gyermekek aktuális igényeihez és a nap adta lehetőségekhez (pl. időjárás) alkalmazkodik.

IDŐPONT	**TEVÉKENYSÉG**
7:00 - 8:00	A gyermekek folyamatos érkezése, átöltözés után a szülővel kézmosás, aki bekíséri a szobába a gyermeket. Szabad játéktevékenység a kisgyermeknevelővel. Szükség szerint pelenkacsere, lemosás. WC használat, kézmosás.
8:00 - 8:30	Kézmosás után a gyermekek asztalnál ülve reggeliznek, családias, oldott légkörben, a nevelők folyamatosan segítik önállósodási törekvéseiket. Reggeli után szükség szerinti kézmosás.
8:30 - 10:00	Szabadjáték a szobában, játszókertben, pelenkacsere, lemosás, WC használat, kézmosás. Tervezett játéktevékenység kezdeményezés,
10:00 - 10:15	Tízórai
10:15 - 11:15	Szükség szerint pelenkacsere, lemosás, WC használat, kézmosás. Időjárás függvényében készülődés a szabad levegőre. Szabadjáték a játszókertben, vagy a szobában.
11:15 - 11:30	Játszókertből való bejövetel, pelenkacsere, lemosás, WC használat, kézmosás, ebédeléshez előkészület.
11:30 - 12:00	Ebéd

12:00 - 14:30	Alvás, pihenés.
14:30 - 14:45	Ébredés után pelenkacsere, lemosás, WC használat, kézmosás.
14:45 - 15:00	Uzsonna, szükség szerint mosakodás.
15:00 - 17:00	Szabad játéktevékenység a szobában vagy a játszókertben, a szülő megérkezéséig, a szülők rövid tájékoztatása a napi eseményekről.

A napirendünk biztosítéka a nyugalomnak és a kiegyensúlyozott csoport- és bölcsődei életnek. A csoportok napirendjét elhelyezzük az előtérben, hogy a szülők számára áttekinthető legyen.

33. A családok támogatásának módszerei és lehetőségei

A bölcsődei nevelés-gondozás egyik alapvető célkitűzése a családok támogatása, partnerei erőforrásainak felismerése és megerősítése. Ez a megközelítés hozzájárul a család szocializációs funkciójának teljesebb kibontakozásához, és szilárd alapot biztosít a gyermek egészséges testi, lelki és szociális fejlődéséhez. Elveink középpontjában a családi nevelés elsődlegessége és va bölcsődei ellátás arra való épülése áll. A hatékony együttműködés érdekében a kapcsolattartás és tájékoztatás különböző formáit alkalmazzuk párhuzamosan, mindegyik sajátos szerepének elismerésével. A sikeres együttműködés alapja a bölcsődén belüli szoros kapcsolat. A kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka naponta tájékoztatja egymást a csoportban folyó nevelőgondozó munka eredményeiről, és közösen együttműködve szervezik az ünnepi alkalmakat.

33.1. Családlátogatás

A családlátogatás célja a kapcsolatfelvétel a családdal, a kisgyermek és szülei otthoni környezetben történő megismerése. Az első látogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a gyermek ébrenléti idején kerüljön sor. Ez a forma lehetőséget nyújt a szülő számára a bölcsődei életről való bővebb informálódásra, a kisgyermeknevelők megismerésére, és kulcsszerepet játszik a bizalmi kapcsolat megalapozásában, ami a későbbi sikeres együttműködés alapfeltétele.

33.2. Szülővel történő fokozatos beszoktatás (adaptáció)

A fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködésen alapul. A szülő vagy más családtag jelenléte biztonságot ad a gyermeknek, segíti az érzelmi kötődés kialakulását a nevelővel, és elősegíti a gyengéd átmenetet az új környezetbe.

A folyamat előre megtervezett ütemterv szerint zajlik, legfeljebb két hétig tart, de egyéni igények és reakciók figyelembevételével rugalmasan alakítható. A beszoktatást megelőzi a családlátogatás, és lehetőséget biztosítunk a gyermek kedvenc tárgyának használatára. A folyamat során a nevelő tovább építi a bizalmat a szülővel, tájékoztatást ad a bölcsődei nevelés tartalmairól és a gyermekfejlődés sajátosságairól. A beszoktatást a gyermek saját kisgyermeknevelője végzi, egy nap maximum egy gyermek beszoktatása történik. Minden gyermek számára lehetőséget

teremtünk a biztonságot adó kedvenc tárgy (pl. plüssállat, takaró) behozatalára, amely a nap folyamán is a közelében van.

A folyamat részletesen:

1) **Az első héten** a hangsúly a személyi és tárgyi környezet megismerésén, valamint a bölcsődében történő a gyermek szükségleteinek (etetés, altatás) kielégítésén van, amit eleinte a szülő végez. Így a gyermek a biztonságos támaszánál, a szülőjénél fogva ismerkedik meg az új helyzettel. A kisgyermeknevelő ebben a szakaszban megfigyelő, érdeklődő és kiváró.
2) **Körülbelül 4-5 nap múlva** a nevelő a gyermek reakcióit figyelembe véve fokozatosan átveszi a szülőtől a gondozási tevékenységeket, miközben a szülő továbbra is jelen van.
3) **A második héttől** a gyermek egyre több időt tölt a szülő nélkül a bölcsődében, amíg a második hét végére az egész napja a bölcsődei élet ritmusára hangolódik.

Ez a módszer lehetővé teszi a legkíméletesebb elválást, és azt, hogy a gyermek biztonságban érezze magát. A szülők közvetlenül megismerhetik a bölcsődei munkát, a nevelői magatartást és az alkalmazott módszereket.

33. 3. Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a gyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról és a napi történésekről. A reggeli átvételkor a nevelő érdeklődik a gyermekkel kapcsolatos fontos események iránt, délután pedig a szülőt tájékoztatja az aznapi programról.

Az interakciót pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerűen tájékoztatunk. Ez a formális és informális kommunikáció formálja a kapcsolatot, erősíti a bizalmat és lehetőséget ad az azonnali egyeztetésre.

33. 4. Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a gyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást, vagy bonyolultabb nevelési kérdések közös megvitatását szolgálja. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő vagy a főigazgató. Az egyéni beszélgetések előre egyeztetett időpontban történnek. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben más szakember (pl. védőnő, orvos, családsegítő stb.) bevonására kerülhet sor.

33. 5. Szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések tematikus találkozók, amelyeket egy nevelési évben legalább három alkalommal szervezünk aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, partneri viszonyra építve. A résztvevők számára lehetőséget nyújtanak a tapasztalatok megosztására, a szülői kompetencia erősítésére és a saját viselkedésrepertoár bővítésére.

33. 6. Szülői értekezlet

A szülői értekezlet célja a szülők általános és csoportspecifikus tájékoztatása, valamint a gyermekeket érintő, közösen meghozandó döntések előkészítése. Egy nevelési évben 2-3 alkalommal tartunk szülői értekezletet (a beszoktatás előtt, az azt követően és a második félév során), de különleges esetekben rendkívüli értekezlet is összehívható. Az első értekezleten ismertetjük a házirendet, a dokumentumokat, a bölcsődei mindennapokat és a beszoktatás menetét, valamint a napi bölcsődei élet fontosabb szabályait. Itt mód van rá, hogy megismerkedhetnek a szülők gyermekük kisgyermeknevelőjével. A bölcsődei csoportunkban a házirend
az első csoportos szülői értekezleten ismertetésre kerül, valamint mindenki által jól látható helyen ki van függesztve. A házirend a fenntartó jóváhagyásával lép hatályba. A második és harmadik értekezlet a beszoktatás utáni tapasztalatokról, illetve az óvodai beiratkozások előkészítéséről szól.

33. 7. Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatás kiegészíti a személyes kapcsolattartást. Ide tartoznak az írásbeli tájékoztatók (pl. üzenőfüzet), a hirdetőtáblák, a honlap, a szórólapok és a közösségi média felületek. A faliújságon megjelenik a heti étlap, a házirend, a programok és egyéb, az ellátást érintő fontos információ, amely a gyermekek ellátását és az intézményi életet érinti.

Faliújságon: a gyermeköltözőkben, a táblákon elhelyezett információkkal tájékoztatjuk a szülőket, a bölcsődei csoportunkat érintő fontosabb hírekről, az aktuális eseményekről, melyek mindegyike szintén a tájékoztatás, információadás, kapcsolatépítés, fenntartás és segítségnyújtás jegyében zajlik. Itt kerül elhelyezésre a bölcsőde házirendje, az intézményrendszerünkön belüli és kívüli segítő szakemberek elérhetősége, gyermekjogi képviselő elérhetősége, intézményi térítési díjak összege, a heti étlap, befizetések időpontja, a nevelési év rendje és minden egyéb aktuális információ, ami a gyermekek ellátását érinti és segíti.

33. 8. Közös programok a családokkal

A családokkal szervezett közös programok, együttjátszások és ünnepségek pozitív érzelmi többletet adnak mind a gyermekeknek, mind a szülőknek, mind a nevelőknek. Ezek a közös élmények meghitté és szorosabbá teszik a család és a bölcsőde kapcsolatát, elősegítve a bizalom és a közösség érzetének elmélyülését. Az egy-egy ünnepkör szervezése során az egy csoportban dolgozók együttműködése döntően hozzájárul az ünnep sikeréhez.

Ünneplésünk alapelvei:

- **A gyermek középpontban**: Minden rendezvényt a gyermekek életkori sajátosságainak és igényeinek megfelelően szervezünk. A nyomás és a túlzott elvárások nélküli, örömteli részvétel a legfontosabb célunk.
- **A játék és az élmény első**: Az ünnepeket játékos formában, érzéki élményekkel teli tevékenységekkel közelítjük meg. A cselekvés, a zene, a mozgás és az alkotás áll előtérben.

- **Hagyományápolás önkéntes formában**: A magyar és egyetemes népi hagyományok, ünnepek szellemiségét a gyermekek számára érthető, játékos formában juttatjuk el. Részvétel minden esetben önkéntes.
- **Közösségépítés**: Az ünnepek elsődleges célja a csoport közösségének megerősítése, a gyermekek önbizalmának növelése és a családokkal való kapcsolat mélyítése.

A bölcsődei év ünnepei és programjai:

Az év ritmusát követve számos alkalom adódik ünneplésre és együtt töltött időre.

Jellegzetes programjaink között megtalálhatók:

- Őszi természeti anyagok gyűjtése
- Márton nap
- Mikulás (mesélés, közös éneklés, Mikulás látogatása)
- Karácsonyi meghitt hangulatú nap (énekek, ajándék a csoportnak)
- Farsangi maszkabál és mulatság
- Húsvét (versek, nyuszi várás)
- Gyermekhét

A programok szervezésének jellemzői:

- A programok rövidek, játékosak, és a gyermekek aktív részvételét biztosítják.
- Hangsúlyt fektetünk a meghitt hangulatra, a zenére, a közös éneklésre és a mozgásra.
- A családokat különböző formákban (közös alkotás, éneklés, előkészületek) igyekszünk bevonni.
- A szülőkkel előzetesen egyeztetjük a részleteket, és figyelembe vesszük véleményüket, javaslataikat.

33. 9. Az ellátás igénybevételének tájékoztatása és adminisztrációs folyamata

Az ellátás igénybevételének lehetőségeiről a szülők tájékozódhatnak a fenntartó honlapján, szórólapokból a házi gyermekorvosi rendelőben, a védőnői fogadó órákon, családsegítő- és gyermekjóléti szolgálatnál, valamint minden év áprilisában a Nyílt napokon.

Bölcsődénkben a beiratkozás utáni felvétel során az ellátásról a szülők tájékoztatást kapnak szóban és írásban (házirend, szórólap).

A tájékoztatás tartalmazza az ellátás tartalmát és feltételei, az intézmény által vezetett és az adott gyermekre vonatkozó nyilvántartásokat, valamint az azokba történő betekintés módját, a család és a bölcsőde kapcsolattartásának formáit, a házirendet, a panaszjog gyakorlásának módját, jogokat és az érdekképviselet működését, az érték és vagyonmegőrzés módját, a fizetendő személyi térítési díjat.

A tájékoztatást követően az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője megállapodást köt az intézménnyel. Ebben nyilatkozik, hogy az általa megadott személyes adatok a valóságnak

megfelelnek, és ha abban változás áll be azt köteles jelezni. A megállapodás aláírásával igazolja, hogy a tájékoztatást megkapta.

Fontos számunkra, hogy a szükséges információk eljussanak az ellátásunkat igénylő családokhoz. A tájékoztatást széles körben próbáljuk rendszeresen eljuttatni.

34. A bölcsőde kapcsolatrendszere a tágabb környezettel

A Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde számára a tágabb környezettel való kapcsolattartás nem csupán formális kötelezettség, hanem a minőségi ellátás és a helyi közösségbe való szerves beágyazottság alapköve. A szakmai munka folyamatos fejlődését, a tudásmegosztást és a jó gyakorlatok elterjesztését a bölcsődei ellátást nyújtó intézmények közötti szoros együttműködés elősegíti. A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat ápolunk mindazokkal a társintézményekkel és szakemberekkel, akikkel a családok kapcsolatba kerülnek, vagy akikkel a kapcsolat a gyermek egészséges fejlődése és fejlesztése érdekében szükséges.

34.1. Együttműködés az óvodával – a zökkenőmentes átmenet érdekében

Az óvodai nevelés a bölcsődei gondozás-nevelés után fontos fejlődési lépcső a gyermek életében. A Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde többcélú intézményen belüli együttműködés kiemelt előnnyel bír a zavartalan átmenet szempontjából. Célunk, hogy a gyermekek pozitív élmények útján, biztonságban ismerkedjenek meg az óvodai világgal.

Ennek érdekében:

a) **Szakmai programok ismerete**: Ismerjük az óvoda Pedagógiai Programját,az óvodapedagógusok pedig ismerik a Mini Bölcsőde Szakmai Programját. Ez a kölcsönös ismeret biztosítja a nevelési folyamatok összhangját.

b) **Kölcsönös látogatások**: Az óvodapedagógusok számára lehetőséget biztosítunk, hogy többször meglátogathassák a csoportjukba jelentkező kisgyermekeket bölcsődei tevékenység közben. Ez elősegíti a személyes kapcsolat kialakulását és a gyermek korábbi megismerését.

c) **Átadás-átvétel**: Az óvodába átmenő gyermekekről rövid szóbeli tájékoztatót adunk az óvodapedagógusoknak. Ezzel segítjük a gyermek gyorsabb beilleszkedését, az óvodapedagógusok pedig alaposabban felkészülhetnek a fogadásukra.

34. 2. Együttműködés a Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal a jelzőrendszerben

A Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde, mint gyermekjóléti alapellátást nyújtó intézmény, a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 9. §-ának megfelelően, a gyermekek védelmét szolgáló jelzőrendszer aktív és felelős tagja. Célunk, hogy a mindennapi munkánk során észlelt minden olyan körülményt, amely a gyermek testi, értelmi, erkölcsi és érzelmi fejlődését veszélyezteti, a rendeletben rögzített eljárásrend szerint jelezzük és közösen dolgozzunk a megoldásán.

34. 3. A bölcsőde szerepe a jelzőrendszerben

- **Jelzési kötelezettség**: Az intézmény köteles jelzést tenni a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat felé, ha a gyermek bántalmazására, elhanyagolására vagy a 11/A. §-ban felsorolt kiemelt veszélyeztető okra (pl. nem baleseti eredetű sérülés, súlyos alultápláltság, kötelező védőoltás beadásának megtagadása stb.) utaló körülményt észlel.
- **Proaktív együttműködés**: Több mint egy formális jelzőhely. Rendszeres kapcsolatot tartunk a Szolgálattal, hogy a gyermekek és családjaik életkörülményeit figyelemmel kísérjük, és a problémák még korai stádiumában megelőző intézkedéseket kezdeményezzünk.
- **Esetmegbeszélések és konferenciák részvétel**: A bölcsőde vezetője vagy megbízott munkatársa részt vesz a Szolgálat által szervezett esetmegbeszéléseken és esetkonferenciákon (9. § (1) i) és j) pont), hogy szakmai ismereteinkkel hozzájáruljunk a gyermekkel kapcsolatos probléma megoldásához.

34. 4. A veszélyeztetett gyermekek gyakorlati támogatása

- **Azonnali felvétel**: Rendkívül nehéz családi helyzetben, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat igénye alapján, a gyermek érdekében azonnali bölcsődei felvételt biztosítunk. Ez hozzájárul a gyermek biztonságos és stabil környezetben történő ellátásához, miközben a család megkapja a szükséges segítséget.
- **Szolgáltatások közvetítése**: A család- és gyermekjóléti szolgálat 16. §-a alapján együttműködünk a Szolgálattal a családok olyan szabadidős, közösségi vagy esélynövelő programokhoz (16. § (1) a) pont és (3) c) pont) való eljuttatásában, amelyek a hátrányos helyzetük miatt egyébként nehezen érhetőek számukra.
- **Információcsere és titoktartás**: A kapcsolattartás során a 11. §-nak megfelelően a legmagasabb fokú titoktartást biztosítjuk. A jelzéssel érintett személy számára nem biztosítható betekintés abba az iratrészbe, amelyből a jelző személye vagy intézménye következtethető.

34. 5. A gyermekvédelem mindenki feladata

Kiemeljük, hogy a gyermekvédelem a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 9. § (1) bekezdése alapján minden bölcsődei dolgozó közös felelőssége. Munkatársainkat folyamatosan képezzük a veszélyeztetettségi jelek felismerésére és a helyes eljárásmódra. A bölcsőde nem csupán egy nevelési/szolgáltató intézmény, hanem a gyermekjóléti rendszer egyik alapvető őrszeme, amely aktívan járul hozzá minden gyermek számára a biztonságos és egészséges felnövéshez.

35. Gyermekvédelmi program

A Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde elkötelezett a gyermekek jogainak és biztonságának védelme mellett. Gyermekvédelmi tevékenységünk alapját az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról, valamint a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet képezi.

35.1. A gyermekvédelmi program célja és feladatai

A bölcsőde gyermekvédelmi tevékenységi körének fő feladatai:

- **Jogszabályi keretek biztosítása**: A gyermekvédelmi jogszabályok ismertetése, betartása és betartatása.
- **Szociális feltételek megteremtése**: A gyermekek szociális feladatainak feltételeinek biztosítása.
- **Prevenció**: Megelőző intézkedések kidolgozása és alkalmazása, prevenciós megoldások és javaslatok.
- **Egyéni megközelítés**: Egyéni bánásmód hatékony alkalmazása a gondozásban-nevelésben.
- **Szakmai együttműködés**: Szoros kapcsolattartás a Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal, a védőnőkkel és a Pedagógiai Szakszolgálattal.
- **Jelzőrendszer működtetése**: Veszélyeztetettség esetén a jelzőrendszer hatékony működtetése, jelzés a Gyermekjóléti Központ felé.
- **Beszámolás**: Éves beszámoló készítése a gyermekvédelmi feladatokról.

35. 2. A gyermekvédelmi tevékenység gyakorlati megvalósítása

A gyermekvédelmi program a mindennapi munkában a következőképpen valósul meg:

- Rendszeres képzések a munkatársak számára a gyermekvédelmi ismeretekről;
- A gyermekek biztonságos környezetének megteremtése és folyamatos monitorozása;
- Proaktív együttműködés a családokkal a problémák megelőzése érdekében;
- A veszélyeztetett helyzetek korai felismerése és megfelelő szakmai intézkedések.

35. 3. Együttműködés az egészségügyi intézményekkel

Célunk az együttműködés a védőnővel és a háziorvossal az egészségügyi szokások és az egészséges életmód kialakításában. Kapcsolatunk kiterjed a védőnői bejárások lehetővé tételére a bölcsődénkbe (ami tájékozódáson és tapasztalatcserén alapul), a családlátogatáshoz kapcsolódó konzultációkra, az év közben felmerülő akadályok egyeztetésére és a háziorvossal való folyamatos együttműködésre. A bölcsődében az egészségvédelem és a prevenció hangsúlyos szerepet kap.

36. Kapcsolatok egyéb intézményekkel és szervezetekkel

36. 1. Pedagógiai Szakszolgálattal való együttműködés a korai fejlesztés és gondozás keretében

A Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde mint gyermeket gondozó intézmény, a 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet 4. § (3) bekezdése értelmében aktívan együttműködik a Pedagógiai Szakszolgálattal azon gyermekek korai fejlesztésének és gondozásának biztosításában, akik bölcsődei nevelésben részesülnek, és akiknél sajátos nevelési igény vagy fejlesztési szükséglet merül fel.

A bölcsőde gyakorlati szerepe és kötelezettségei:

a. **Korai észlelés és jelzés**: Pedagógusaink kiemelt figyelmet fordítanak a gyermekek fejlődésének nyomon követésére. Ha a megfigyelések alapján valamely gyermeknél fejlődési eltérést, lemaradást vagy sajátos nevelési igényt sejtenek, a 13. § (2) bekezdés db) pontja alapján – a szülő egyetértésével – kezdeményezzük a gyermek szakértői vizsgálatát a Pedagógiai Szakszolgálatnál.

b. **A fejlesztés helyszíneként való működés**: A rendelet 4. § (3) bekezdése értelmében, ha a gyermek bölcsődei nevelésben részesül, és szakértői bizottsági vélemény alapján korai fejlesztésre és gondozásra jogosult, a fejlesztést – amennyiben a feladat ellátásához szükséges feltételek biztosítottak – az intézményünkben, a bölcsődében kell ellátni. Ez azt jelenti, hogy biztosítjuk a fejlesztő szakember (pl. gyógypedagógus, logopédus) számára a helyet és a feltételeket a fejlesztő foglalkozások lebonyolításához.

c. **Szakmai együttműködés és tanácsadás**: A Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei a 4. § (3) bekezdés alapján nemcsak a szülő, hanem az adott gyermekkel foglalkozó kisgyermeknevelőnk számára is tanácsadást biztosítanak. Ezt a kapcsolatot aktívan tápláljuk, hogy fejlesztő-nevelő munkánk minél hatékonyabb legyen, és a fejlesztési célok a mindennapi bölcsődei életbe is integrálódjanak.

d. **Egyéni fejlesztési terv (EFT) megvalósítása a fejlődési naplóban**: A bölcsődei csapat együttműködik a fejlesztő szakemberrel a szakértői bizottsági vélemény alapján kidolgozott egyéni fejlesztési terv (5. § (1) bekezdés) megvalósításában, és hozzájárul a gyermek fejlődésének dokumentálásához.

e. **Rugalmas időkeret biztosítása**: Biztosítjuk, hogy a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek a szakértői bizottság által meghatározott, 4. § (6) bekezdésben rögzített minimális heti időkeret (0-2 éves korban legalább heti 1 óra, 3-4 éves korban legalább heti 2 óra) betartásával részesülhessenek a fejlesztésben.

   Célunk, hogy a Pedagógiai Szakszolgálattal kialakított szoros, folyamatos partnerség révén minden olyan gyermek számára gyors, szakszerű és hozzáférhető fejlesztést biztosítsunk, akinek fejlődéséhez ez a támogatás szükséges, ezzel is hozzájárulva a lehető leghatékonyabb inklúzióhoz és a gyermek optimális fejlődéséhez.

36. 2. Fenntartó (Cserszegtomaj Nagyközség Önkormányzata)

A fenntartóval folyamatos kapcsolatot tartunk, amely az ellenőrzés, a gazdálkodás, a szakmai munka eredményessége, valamint a Szakmai Program és Házirend jóváhagyása területére is kiterjed. A kapcsolattartás formái a szóbeli tájékoztatás, írásbeli beszámolók és egyeztető értekezleteken való részvétel.

36. 3. Civil szervezetek és partnerek: tudásmegosztás és közösségépítés

Bölcsődénk aktívan építi kapcsolatait a szakmai társadalommal és a civil szféra erőforrásaival, mert hiszünk abban, hogy együttműködésen keresztül nyújthatjuk a legjobb szolgáltatást a gyermekek és családjaik számára.

36. 4. Magyar Bölcsődék Egyesülete (MBE)

Együttműködés: Rendszeres részvétel az MBE szakmai fórumain és továbbképzésein. A szakmai hálózat részeként cseréljük tapasztalatokat más bölcsődékkel, és kapunk támogatást szakmai kérdésekben, projektpályázatokhoz.

36. 5. Környékbeli mini bölcsődékkel szakmai kapcsolat

37. Minőségi munkavégzés, a nevelőmunka belső- és külső ellenőrzése

A Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde elkötelezett a folyamatos szakmai fejlődés és a minőségi nevelés-gondozás mellett. Minőségnek tekintjük a nevelési-gondozási munka azon jellemzőit és sajátosságait, amelyek az életkori sajátosságoknak és egyéni igényeknek megfelelő bánásmódot, az elhelyezett gyermekek egészséges fejlődését és a gyermekközpontúságot biztosítják.

37.1. A minőségi munkavégzés feladatai

A minőség megteremtése és fenntartása érdekében a bölcsőde a következő feladatokat állítja maga elé:

- A bölcsőde működését szabályzó dokumentumokban foglaltaknak megfelelő munkavégzés (alapprogram, az intézmény szakmai programja, a bölcsődei gondozás-nevelés szakmai szabályai, belső szabályzatok).
- Az elvégzett munka rendszeres és igényes dokumentációja.
- A szülők elvárásainak megismerése, kompetenciájuk biztosítása, új együttműködési formák keresése.
- A működés tárgyi feltételeinek javítása érdekében pályázati lehetőségek keresése.
- A dolgozók érdekeltté tétele a minőségi munkavégzésben: értékelési és jutalmazási rendszer kidolgozása.

37. 2. Belső minőségbiztosítás és ellenőrzés

A belső ellenőrzés legfontosabb feladata a bölcsődében folyó nevelés-gondozás hatékonyságának nyomon követése, a szükséges korrekciók elvégzése.

- A bölcsődei csoportban dolgozók munkáját legalább évente egy alkalommal értékelni kell.
- Az ellenőrzés tapasztalatait ismertetni kell az érintett dolgozóval, akinek joga van arra írásban észrevételt tenni.
- A szülői elégedettséget évente szülői elégedettségi kérdőív formájában mérjük.

37. 3. Külső ellenőrzések

A bölcsőde működése számos külső szerv ellenőrzésének is alá van vetve:

- A fenntartó évente egy alkalommal átfogó ellenőrzést végez a Gyvt. 104. § (e) pontja alapján.
- A bölcsőde egészségügyi tevékenysége tekintetében a hatósági ellenőrzést a népegészségügyi feladatkörében eljáró vármegyei kormányhivatal végzi.
- A népegészségügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal feladata ellátása érdekében közreműködésre felkérheti a gyermekek napközbeni ellátása tekintetében a bölcsődei módszertani szervezetet vagy az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Névjegyzékben szereplő bölcsődei ellátás, csecsemő- és kisgyermekgondozás-, nevelés vagy gyermekek napközbeni ellátása szakterületre bejegyzett szakértőt.

38. Szakmai dokumentáció

A dokumentáció vezetésének elsődleges célja a gyermekek fejlődésének nyomon követése, a tudatos pedagógiai munka megalapozása, a családokkal való partnerségi kapcsolattartás és a szakmai munka értékelése. A dokumentáció nem a gyermekek minősítésére szolgál.

38.1. A dokumentáció vezetésének alapelvei

A dokumentáció vezetésénél a következő szempontok érvényesülnek: tárgyszerűség, hitelesség, rendszeresség és folyamatosság. A dokumentáció készítése során kiemelt figyelmet fordítunk a gyermekek biztonságérzetére és a személyiségi jogok tiszteletben tartására. A szülők tájékoztatást kapnak a dokumentációról, és kérésükre betekinthetnek a saját gyermekük adataiba.

38.2. A vezetett dokumentumok

A kisgyermeknevelők által vezetett alapvető dokumentumok a következők:

38.3. Csoportnapló

A bölcsődei csoportnapló napi vezetése kötelező. A napló a nevelés-gondozás feladatainak tervezését és értékelését, valamint a gyermekcsoport napi életének főbb történéseit rögzíti. Tartalmazza a csoportba felvett gyermekek nevét, a megjelent és hiányzó gyermekek nyilvántartását, valamint minden olyan eseményt, amely az egyes gyermekek vagy a csoport életét befolyásolja. A kisgyermeknevelők kötelesek naponta és műszakonként bejegyezni az eseményeket; utólagos dokumentálás nem megengedett.

38.4. Gyermekfejlődési dokumentáció (bölcsődei törzslap és fejlődési napló)

A gyermekfejlődési dokumentáció a gyermek egyéni fejlődési folyamatát követi nyomon.

A bölcsődei törzslap a gyermek felvételével indul, és a bölcsődéből való kimaradásával zárul. Tartalmazza a gyermek és szülők alapadatait, valamint az egészségügyi és fejlődési adatokat (anamnézis, oltások, fertőző betegségek, fejlődési táblák, percentilis táblák).

A fejlődési napló a gyermek bölcsődei élete során a fejlődésének állomásait rögzíti. Az első bejegyzés az első találkozáskor készül, melyet a családlátogatás és a beszoktatás idejére vonatkozó bejegyzések követnek. A gyermek egy éves koráig havonta, majd három havonta kell vezetni az értelmi, mozgás-, beszédfejlődésre, a szociális kapcsolatok alakulására, az önellátásra vonatkozó részeket, valamint a nagyobb eseményeket.

38.5. A beszoktatás folyamatát rögzítő feljegyzés (adaptáció)

A beszoktatás során készült feljegyzés a gyermek bölcsődei megéléseinek, szokási folyamatának és érzelmi állapotának dokumentálására szolgál. Segíti a pedagógusokat a gyermek egyéni igényeinek figyelembevételében és a család támogatásában.

38.6. A családlátogatásról készült feljegyzés

A családlátogatás során készült feljegyzés a gyermek otthoni környezetében történő megismerését, valamint a családdal kialakított kapcsolat erősítését szolgálja. A feljegyzés tartalmazza a látogatás célját, a megfigyeléseket és a családdal folytatott megbeszélések tartalmát.

Rögzítjük az adaptációban és a fejlődési naplónál.

38.7. Családi füzet

A családi füzet vagy üzenőfüzet a szülők és a bölcsőde közötti rendszeres kommunikáció eszköze. A szülő tájékoztatást ad a gyermeke korábbi fejlődéséről, otthoni szokásairól, míg a kisgyermeknevelő a bölcsődében történt lényeges eseményekről, valamint a gyermek fejlődésében tapasztalt változásokról (pl. szobatisztaság, beszéd, mozgás, játékfejlődés) ír. Az optimális, ha a szülő is folyamatosan járul hozzá a füzet tartalmához.

Negyedévente a kisgyermeknevelő összefoglalót készít a gyermek fejlődéséről.

38.8. Ellátásról vezetett dokumentációk

Az ellátással kapcsolatos dokumentációk közé tartozik a személyi nyilvántartás vezetése, a napi jelenlét és távolmaradás kimutatása, a gyermekétkeztetés igénybevételének dokumentálása, valamint a TAJ-alapú központi nyilvántartás (KENYSZI) naponta vezetett nyilvántartása.

Ezek a dokumentumok a jogszabályi előírásoknak megfelelően készülnek.

38.9. A dokumentáció használata és tárolása

A dokumentumokat a bölcsődei gyakorlat részeként a pedagógusok vezetik, értékelik és frissítik. A dokumentáció tárolása a gyermekek adatainak védelmére és a titoktartásra figyelemmel történik, zárt szekrényben. A szülők részére a dokumentumok tartalmáról rendszeres tájékoztatást kapnak, és joguk van a saját gyermekükre vonatkozó adatok betekintéséhez.

39. A fejlődés várható jellemzői a bölcsődés kor végére

A bölcsődei ellátás célja, hogy a gyermekek kellő fejlettséggel, érdeklődéssel és örömmel induljanak az óvodai útjukon. A bölcsődés kor végére a gyermekek többségénél a következő jellemzők figyelhetők meg:

Önállóság: Nagyon sok területen önálló a gyermek: egyedül étkezik, öltözködik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel.

Szocializáció: Már nem csak a szoros felnőtt-gyermek kapcsolatban érzi magát biztonságban, hanem szívesen játszik társaival is. Képes együttműködni társaival és felnőttekkel a játéktevékenységekben.

Motoros fejlődés:

- **Nagymozgások**: Biztonsággal járnak, futnak, szívesen mozognak, guggolnak, ugrálnak, tornáznak.
- **Finommotoros készségek**: Finom mozgásaik folyamatosan fejlődnek, képesek apróbb játékokkal játszani. Próbálkoznak a ceruzafogással, rajzolással, festéssel, szívesen gyurmáznak.

Nyelvi fejlődés:

- Gazdag szókincse van, elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot felnőttel, gyermekkel. ○ Ismerik a legfontosabb megszólítási szabályokat, köszönnek, helyesen alkalmazzák a "*kérem – köszönöm*" kifejezéseket.
- Rövid verseket, mondókákat, dalokat felidéznek. ○ Rövid mesét végig hallgatnak. ○ Ismerik a saját nevüket.
- Könyvnézegetés közben felismerik a látottakat.

Környezetismeret: Jól tájékozódnak környezetükben, ismerik a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent nehézséget számukra.

Kíváncsiság: Környezetük iránt nyitottak, érdeklődőek, szívesen vesznek részt új tevékenységekben.

Testi fejlődés: A gyermekek többsége szobatiszta, a szülők együttműködésével.

40. Gyermek-elsősegélynyújtással kapcsolatos belső eljárásrend keretszabályai

A Cserszegtomaji Pipacs Óvoda és Bölcsőde kiemelt feladatának tekinti a gyermekek testi épségének, biztonságának és egészségének megőrzését a nevelési-gondozási tevékenység teljes időtartama alatt. Ennek érdekében az intézmény olyan belső eljárásrendet alakít ki és működtet, amely biztosítja a gyermekbalesetek és rosszullétek esetén követendő egységes, szakszerű, gyors és gyermekközpontú intézkedéseket, valamint a szülőkkel, törvényes képviselőkkel való pontos és együttműködő kommunikációt.

A bölcsődei ellátásban dolgozó kisgyermeknevelők és a gyermekek gondozásában részt vevő valamennyi munkatárs rendelkezik a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő elsősegély-

nyújtási alapismeretekkel. Baleset vagy rosszullét esetén kötelesek haladéktalanul megkezdeni a szükséges ellátást, a gyermek állapotának stabilizálása és biztonságának megőrzése érdekében, az intézmény szakmai protokollja szerint.

A belső eljárásrend keretszabályai különösen az alábbi területekre terjednek ki:

-az azonnali elsősegélynyújtás biztosítására, valamint szükség esetén a sürgősségi egészségügyi ellátás (mentőszolgálat) igénybevételére,

-az intézményvezető vagy az általa kijelölt felelős személy haladéktalan tájékoztatására,

-a szülő vagy törvényes képviselő értesítésének rendjére mind súlyosabb esetekben, mind kisebb sérülések bekövetkezésekor,

-a balesetekkel és rosszullétekkel kapcsolatos események pontos és naprakész dokumentálására,

-a súlyos balesetek fenntartó felé történő jelzésére a hatályos jogszabályoknak megfelelően,

a balesetek nyilvántartására, valamint a megelőzésüket szolgáló intézkedések rendszeres felülvizsgálatára és alkalmazására.

A Cserszegtomaji Pipacs Óvoda és Bölcsőde fenntartója biztosítja, hogy az intézmény dolgozói rendszeresen részt vegyenek munkavédelmi, balesetvédelmi és elsősegélynyújtó képzéseken, ezzel támogatva a magas színvonalú, biztonságos gyermekellátást. Emellett gondoskodik a szükséges tárgyi feltételekről (elsősegélynyújtó eszközök, biztonságos környezet) és a megfelelő személyi feltételek biztosításáról.

A balesetek kivizsgálása és elemzése minden esetben a megelőzést szolgálja. Az ebből levont tapasztalatokat az intézmény beépíti mindennapi működésébe, hozzájárulva a bölcsődei ellátás szakmai színvonalának folyamatos fejlesztéséhez és a gyermekek biztonságának további erősítéséhez.

41. Záró rendelkezések

Jelen Szakmai Programot a Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde főigazgatójaként jóváhagyom.
Egyúttal a 2024. szeptember 01-én kelt és jóváhagyott Szakmai Program hatályát veszti.

Jóváhagyom:

…….
főigazgató

Cserszegtomaj, 2026. 09. 21.

42. Mellékletek

1. sz. melléklet

Napsugár mini bölcsődei csoport napirendje az őszi hónapokra	
Idő	**Csoport tevékenység**
7.00 – 8.00	A gyermekek folyamatos érkezése, fogadása, szabad játék, szükség szerint pelenkázás, WC használata, kézmosás, reggeli mozgás kezdeményezése. Folyamatos „szülős” beszoktatás.
8.00 -	Reggelizés a csoportszobában
8.30 – 10.00	Tervezett játéktevékenység kezdeményezése a kisgyermeknevelő részéről, szükség szerint pelenkázás, WC-használata, kézmosás
10.00 – 10.10	Tízórai elfogyasztása a csoportszobában
10.10 – 11.00	Öltözködés az időjárás függvényének megfelelően, udvari játék, ha az időjárás nem engedi játék a csoportszobában
11.00 – 11.30	Folyamatos bejövetel az udvarról, vetkőzés, WC-használat, pelenkázás, mosakodás, törölközés, fésülködés
11.30 – 12.00	Ebédeltetés a csoportszobában, szájöblítés

12.10 – 15.00	Alvás, pihenés
15.20 – 15.30	Ébredés sorrendjében pelenkázás, WC használat, kézmosás, törölközés, fésülködés, játék
15.30 – 15.40	Uzsonna elfogyasztása a csoportszobában
15.40 – 17.00	Játék a csoportszobában, folyamatos hazamenetel

Napsugár mini bölcsődei csoport napirendje a téli hónapokra	
Idő	**Csoport tevékenység**
7.00 – 8.00	A gyermekek folyamatos érkezése, fogadása, szabad játék, szükség szerint pelenkázás, WC használata, kézmosás, reggeli mozgás kezdeményezése
8.00 -	Reggelizés
8.30 – 10.00	Tervezett játéktevékenység kezdeményezése a kisgyermeknevelő részéről, szükség szerint pelenkázás, WC-használata, kézmosás
10.00 – 10.10	Tízórai elfogyasztása
10.10 – 11.00	Öltözködés az időjárás függvényében, udvari játék, ha az időjárás nem engedi játék a csoportszobában
11.00 – 11.30	Folyamatos bejövetel az udvarról, vetkőzés, WC-használat, pelenkázás, mosakodás, törölközés,

	fésülködés, játék a csoportszobában
11.30 – 12.00	Ebédeltetés, szájöblítés
12.10 – 15.00	Alvás, pihenés
15.20 – 15.30	Ébredés sorrendjében pelenkázás, WC használat, kézmosás, törölközés, fésülködés, játék
15.30 – 15.40	Uzsonna elfogyasztása
15.40 – 17.00	Játék a csoportszobában, folyamatos hazamenetel

Napsugár mini bölcsődei csoport napirendje a tavaszi hónapokra	
Idő	**Csoport tevékenység**
7.00 – 8.00	A gyermekek folyamatos érkezése, fogadása, szabad játék, szükség szerint pelenkázás, WC használata, kézmosás, reggeli mozgás kezdeményezése
8.00 -	Reggelizés a csoportszobában, vagy a teraszon
8.30 – 10.00	Tervezett játéktevékenység kezdeményezése a kisgyermeknevelő részéről, szükség szerint pelenkázás, WC-használata, kézmosás
10.00 – 10.10	Tízórai elfogyasztása a csoportszobában, vagy a teraszon

10.10 – 11.00	Öltözködés az időjárás függvényében, udvari játék, ha az időjárás nem engedi játék a csoportszobában
11.00 – 11.30	Folyamatos bejövetel az udvarról, vetkőzés, WC-használat, pelenkázás, mosakodás, törölközés, fésülködés, játék a csoportszobában
11.30 – 12.00	Ebédeltetés, szájöblítés-fogmosás
12.10 – 15.00	Alvás, pihenés
15.20 – 15.30	Ébredés sorrendjében pelenkázás, WC használat, kézmosás, törölközés, fésülködés, játék
15.30 – 15.40	Uzsonna elfogyasztása
15.40 – 17.00	Játék a csoportszobában, folyamatos hazamenetel

Napsugár mini bölcsődei csoport napirendje a nyári hónapokra

Idő	**Csoport tevékenység**
7.00 – 8.00	A gyermekek folyamatos érkezése, fogadása a teraszon. Szabad játék, szükség szerint pelenkázás, WC használata, kézmosás, reggeli mozgás kezdeményezése
8.00 -	Reggelizés a teraszon
8.30 – 10.00	Tervezett játéktevékenység kezdeményezése a kisgyermeknevelő részéről

	a friss levegőn. Szükség szerint pelenkázás, WC-használata, kézmosás
10.00 – 10.10	Tízórai elfogyasztása a teraszon
10.10 – 11.00	Öltözködés az időjárás függvényében, udvari játék, ha az időjárás nem engedi játék a csoportszobában
11.00 – 11.30	Folyamatos bejövetel az udvarról, vetkőzés, WC-használat, pelenkázás, mosakodás, törölközés, fésülködés, játék a csoportszobában
11.30 – 12.00	Ebédeltetés, szájöblítés-fogmosás
12.10 – 15.00	Alvás, pihenés
15.20 – 15.30	Ébredés sorrendjében pelenkázás, WC használat, kézmosás, törölközés, fésülködés, játék
15.30 – 15.40	Uzsonna elfogyasztása a teraszon
15.40 – 17.00	Játék az udvaron, vagy a csoportszobában az időjárásnak megfelelően, folyamatos hazamenetel

2. sz. melléklet

328/2011. (XII. 29.) Korm. Rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról

5. melléklet a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelethez

JÖVEDELEMNYILATKOZAT
A SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJ MEGÁLLAPÍTÁSÁHOZ

Az ellátást igénybe vevőre vonatkozó személyes adatok:

Név: .....

Születési név: .....

Születési hely, idő: .....

Anyja neve: .....

Apja neve: .....

Lakóhelye: .....

Tartózkodási helye: .....

Amennyiben nem kíván jövedelemigazolást benyújtani:

Az 1997. évi XXXI. törvény 148. § (10) bekezdése szerint a mindenkori intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését vagy a mindenkori intézményi térítési díj és a számára

[X] megállapítható személyi térítési díj különbözete egy részének megfizetését a kötelezett

vállalja-e (a rovat kitöltése nem minősül tényleges vállalásnak):

igen - ebben az esetben a jövedelemnyilatkozat további részét nem kell kitölteni,

[ ] nem

A Gyvt 150. § (6) bekezdés szerint bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátás esetén ingyenes gondozási ellátásban kell részesíteni:

a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek,
b) a tartós beteg vagy fogyatékos gyermek,

c) a három vagy többgyermekes család gyermekének,
d) az átmeneti gondozásban lévő, az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett, nevelésbe vett gyermek,
e) a védelembe vett gyermek.

Kiskorú igénybe vevő esetén a családban élőkre vonatkozó (nettó) jövedelmi adatok:

A család létszáma: . .....fő *		Munkaviszonyból és más foglalkoztatá-si jogviszonyból származó	Társas és egyéni vállalkozásból, őstermelői, szellemi és más önálló tevékenységből származó	Táppénz, gyermekgondozási támogatások	Önkormányzat és állami foglakoztatási szerv által folyósított ellátások	Nyugellátás és egyéb nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások	Egyéb jövedelem
Az ellátást igénybe vevő kiskorú							
A közeli hozzátartozók neve, születési ideje	Rokoni kapcsolat						
1)							
2)							
3)							
4)							
5)							
ÖSSZESEN:							

Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a közölt adatok a valóságnak megfelelnek. A térítési díj megállapításához szükséges jövedelmet igazoló bizonylatokat egyidejűleg csatoltam. Hozzájárulok a kérelemben szereplő adatoknak az eljárás során történő felhasználásához.

Dátum: .....

.....

az ellátást igénybe vevő
(törvényes képviselő) aláírása

3. sz melléklet

Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde Házirend

A bölcsődei ellátás tekintetében a szülőket tekintjük a szolgáltatás igénybevevőinek, azaz rájuk vonatkozóan határozzuk meg a szolgáltatásra vonatkozó elvárásokat, szabályokat.

Szakmai alapelvek

A bölcsődei gondozás, illetve nevelés a mini bölcsődei neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek harmonikus fejlődését. A tevékenységet a vonatkozó szabályok, gyermeki és szülői jogok és kötelezettségek figyelembevételével végezzük. Intézményi célunk, hogy nyugodt, biztonságos környezetet biztosítsunk a kisgyermekek számára, sokoldalúan fejlesszük személyiségüket. Mindezek megvalósításához a szülők és az intézményi alkalmazottak együttműködése, valamint a jelen szabályzat betartása szükséges.

Intézményi adatok

Bölcsőde címe: 8372. Cserszegtomaj Iskola u.17.

Telefonszám: 06-83-330-166

06-30-160-9377

Intézményi nyitvatartás: hétfőtől-péntekig, 7:00 órától – 17.00 óráig

A gyermekek hazavitelére délután 17 óráig van lehetőség. Ha a gyermekcsoport már étkezik, vagy még alszik, akkor kérjük a szülők türelmét. Alvó, étkező gyermeket a kisgyermeknevelő nem zavar meg, megvárja a gyermek ébredését, illetve az étkezésének befejezését.

A bölcsőde ünnepnapokon és a hivatalos munkaszüneti napokon zárva tart. A nyári zárást, a szülők igényeihez igazodva, a fenntartó állapítja meg, melyről a szülőket minden évben tájékoztatjuk. A nyári zárás 2-3 hét (fenntartó döntése alapján).

Bölcsődei működés

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény.

Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde Szakmai Program 2026.

1. A bölcsődei felvétel

A bölcsődébe való jelentkezés a szülő, vagy családtag által, a hivatalos adatlapok kitöltésével és aláírásával történik. A beiratkozás alkalmával lehetőséget adunk a csoportba való betekintésre, a szülői kérdések megbeszélésére.

A bölcsődei elhelyezésnél előnyt jelent, hogy a gyermek szülei munkaviszonnyal rendelkeznek, illetve a család szociális körülményei indokolják az intézményi ellátást. A gyermek bölcsődébe való felvételéről, a csoport és a kisgyermeknevelő kiválasztásáról az intézményvezető dönt.

2. A gyermekek befogadása, beszoktatása

A gyermekek befogadása szülős beszoktatással kezdődik. A szülők maximum két hétig mindennap az intézményben tartózkodhatnak, segíthetik a gyermek beilleszkedését a közösségbe. A szülői közreműködéssel történő, fokozatos beszoktatás és a napi találkozások során a szülők megismerik a bölcsődei nevelés-gondozás elveit és gyakorlatát, a kisgyermeknevelő pedig megismeri a gyermek szokásait. Ezek a tapasztalatok kölcsönösen segítik az együttnevelés megvalósulását.
A szülők a beszoktatás alatt cipővédőt, vagy váltócipőt használnak.
Kérjük, hogy reggel 8 óráig érkezzenek be a bölcsődébe, és délután 17 óráig jöjjenek a gyermekekért.
3. A bölcsődei ellátás szabályai
A szülők a gondozást-nevelést napi rendszerességgel veszik igénybe. Az épületi ajtókat és a kaput a gyermekek biztonsága érdekében, mindig csukják be.
A gyermek szülővel, vagy a szülő által írásban meghatalmazott személlyel érkezik és távozik az intézményből. 14 éves kor alatti kiskorú e feladattal nem bízható meg.
A bölcsődében minden gyermeknek külön szekrényrésze van a ruhák és személyes holmik tárolására.
A gyermeket a szülő öltözteti át, és lényeges (egészségére, napi történésekre vonatkozó) információval adja át a kisgyermeknevelőnek. Kérjük, hogy mindig az évszaknak megfelelő ruházatba öltöztessék a gyermeket! A ruhákat, cipőket jól látható módon jelöljék meg, (név, kis figurás jel) és a megadott szekrénybe helyezzék el. Kérjük, hogy a szekrénybe csak a legszükségesebb dolgokat tárolják. A gyermek kedvenc játéka, puha alvójátéka, kistakarója mindennap behozható. A bölcsődébe behozott, vagy otthagyott játékokért felelősséget nem vállalunk. A gyermek számára ékszer viselése balesetveszélyes, ezért annak viselése a szülő egyéni felelősségének számít.
4. Egészséges életmód alakítása
A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható!
Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde Szakmai Program 2026.
A többi gyermek egészségének megtartása érdekében lázas (37,5 °C és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő vagy fertőzésre gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja. A családban előforduló fertőző betegségről a bölcsődét haladéktalanul értesíteni kell.
A gyermek gyógyszer és ételérzékenységéről a szülő tájékoztassa a bölcsődét, a kivizsgálás eredményét kérjük bemutatni.
Ha a gyermek napközben megbetegszik, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, illetve a hozzátartozót. Ehhez feltétlenül szükséges a pontos cím és telefonszám, amit fel is vesz a szülő. Ilyen esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulás esélyét. Amikor a gyermek megbetegedése miatt nem

látogathatja a bölcsődét, kérjük, hogy az intézményi telefonszámon 10 óráig jelentsék a hiányzást, majd a visszatérést a közösségbe.
A betegség lezajlását követően a gyermek orvosi igazolással látogathatja újra a bölcsődét.
Gyógyszert a szülő a kisgyermeknevelőnek nem adhat át gyermeke gyógykezelésére.
Kivétel, egyes nem fertőző (allergia, anyagcsere, epilepszia stb.) betegségben szenvedő gyermeknek, ha szükséges, a háziorvosa által előírt gyógyszerét beadhatják a bölcsődében.
Sürgős esetben csak láz és fájdalomcsillapítót kap a gyermek, amelyről a szülőt nyilatkoztatni szükséges. A beadott láz és fájdalomcsillapító mennyiségét a beadás időpontját a kisgyermeknevelő dokumentálja az Üzenő füzetbe.
A higiénia megőrzése és a gondozói-nevelői munka zavartalansága érdekében csoportszobába, mosdóba, és a konyhába szülő csak rendkívüli esetben tartózkodhat. A gyermekek napi négyszeri étkezését az intézmény biztosítja.
Kapcsolattartás
A család és a bölcsőde kapcsolatának erősítésére lehetőséget biztosítunk a személyes találkozásokra, rendezvényeken való részvételre.
A kapcsolat személyes formái
- Napi átadás / átvétel:
A szülő és a kisgyermeknevelő kölcsönösen tájékoztatják a másik felet a gyermek viselkedésével, fejlődésével, változásával kapcsolatban. A rövid információcsere nem zavarhatja a gyermekcsoport életét.
- Személyes megbeszélések
Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde Szakmai Program 2026.
A vezetővel, a kisgyermeknevelővel a gyermekcsoporton kívül, nyugodt körülmények között szerveződhetnek a gyermekről, a gyermek érdekében vagy mini bölcsődei élettel kapcsolatos megbeszélések.
Módot adunk a családoknak a bölcsődei életbe való betekintésre is. Kérjük, hogy látogatásuk időpontját a gyermekük kisgyermeknevelőjével előre egyeztessék.
A kapcsolattartás írásos formái
Családi füzetbe a kisgyermeknevelő és a szülő a gyermekkel kapcsolatos információkat közli. A füzeten és az előtéri faliújságon keresztül juttatjuk el a közleményeket, a bölcsődei meghívókat a szülői értekezletekre, csoportbeszélgetésekre.
Egyéb szabályok
 Probléma, konfliktus esetén forduljanak a kisgyermeknevelőhöz, vezetőkhöz.
Másik kisgyermeket vagy szülőt vélt vagy valós sérelmek esetében sem vonhatnak felelősségre. A bölcsődei működéssel, a szakmai tevékenységgel kapcsolatos

problémát az intézmény vezetőjének személyesen, vagy írásban jelezzék, kezdeményezzék az ügy megtárgyalását.

 A bölcsőde területén a dohányzás, a szeszesital fogyasztása tilos!

 A bölcsőde udvarára kerékpárt behozni, vagy az udvar területén tárolni balesetveszélyes és tilos.

 Állatot (kutyát, macskát) szintén tilos behozni a bölcsőde területére!

 Kérjük, hogy a gyermek szekrényében ételt és italt ne hagyjanak.

 Gyermekükkel kapcsolatos információt csak gyermekük kisgyermeknevelőjétől vagy az intézmény vezetőjétől kérjenek.

 A gyermekről csak szülei és hivatalos szervek kaphatnak információt.

 A babakocsit csak az erre kijelölt helyen kérjük tárolni, más helyiségekbe betolni, vagy bevinni tilos!

 A gyermekek mindenekfelett álló érdekének és életkori sajátosságainak érvényesítése mellett nyílt napokat és különböző programokat szervezünk az intézményben a családok bevonásával.

 A szülői igényekre alapozva, a lehetőségek függvényében helyi bölcsődei hagyományokat alapozunk meg.

A bölcsődei ellátás megszűnik, ha…

 a gondozási év végén a gyermek betöltötte a 3. életévét, óvodaéretté válik

 ha a gyermek testi, vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető, gondozható a bölcsődében

Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde Szakmai Program 2026.

 sajátos nevelési igényű gyermek esetében az ellátás a gyermek 6. életévének betöltését követő augusztus 31-én

 a gyermeket gondozó szülő kéri az elhelyezés megszüntetését

 a gyermek orvosi szakvélemény szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható

 a házirend többszöri súlyos megsértése esetén

Köszönjük, hogy a házirend betartásával segíti munkánkat!

Cserszegtomaj, 2026.

Koroncz Katalin

főigazgató

4. sz. melléklet

MEGÁLLAPODÁS

b ö l c s ő d e i ellátás (gyermekek napközbeni ellátása) igénybevételéről

amely létrejött egyrészről Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde (8372 Cserszegtomaj, Iskola u. 17.) képviseletében Koroncz Katalin főigazgató, másrészről

.....(szül: ....., ..., anyja neve: .....) törvényes képviselő *(szülő: a továbbiakban ellátást igénylő)* között ..... napon (.....) nevű gyermeke bölcsődei ellátásáról.

Az intézmény a bölcsődei ellátást .....-tól .....-ig határozott időre biztosítja.

A bölcsőde az alábbi ellátásokat biztosítja a gyermek számára (szolgáltatások és ellátások tartalma, módja)

A bölcsődei ellátás keretében a gyermek életkorának és egészségi állapotának megfelelően biztosítjuk:

a nevelés és gondozás feltételeit, így különösen

a szülő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,

a felszerelési jegyzékben meghatározott textíliát, bútorzatot, egyéb eszközöket és felszerelést,

a játéktevékenység feltételeit,

a szabadban való tartózkodás feltételeit;

és a gyermek élettani szükségleteinek és az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő négyszeri étkeztetést azzal, hogy a bölcsődében az étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak megfelelően kell biztosítani,

A térítési díj fizetésére kötelezett személy

neve: .....

lakcíme: .....

Az étkezési térítési díj: N: 563 Ft

A bölcsődei gondozási díj: 0 Ft

Fizetés módja: készpénz vagy átutalás

A személyi térítési díj megállapítása és megfizetése: az ellátást igénybe vevő tudomásul veszi, hogy a bölcsőde gyermekétkeztetés intézményi térítési díjának alapja az élelmezés nyersanyagköltségének egy ellátottra jutó ÁFÁ-val emelt napi összege. A személyi térítési díjat az igénybevétel napjától havonként, egy havi időtartamra előre, a tárgyhónap meghatározott napján kell befizetni az ellátást

nyújtó közétkeztetési központ élelmezésvezetőjénél. Az étkezési térítési díjkedvezményekre a GYVT 21 § (1) szabályai az irányadók, melyekhez a 328/2011. Korm. rend. 17-18 §-ban meghatározott igazolások bemutatása szükséges. Amennyiben a térítési díj fizetésére kötelezett a fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, az intézményvezető 15 napos határidő megjelölésével írásban felhívja az elmaradt térítési díj befizetésére. Ha a határidő eredménytelenül telt el, a bölcsőde erről értesíti a fenntartót további intézkedés megtétele céljából. Amennyiben a kötelezett a személyi térítési díjat vitatja, a megállapodás megkötésétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat.

Alulírott hozzájárulok ahhoz, hogy személyes adataimat (törvényes képviselő neve, lakcíme, ellátott gyermek neve – a bölcsődei megállapodással megegyező adattartalommal) a Cserszegtomaji Közétkeztetési Központ kezelje gyermeke (i) m bölcsődei ellátásának időtartama alatt a személyi térítési díj kapcsán.

Az intézményvezető tájékoztatja a szülőt az alábbiakról:

Az ellátást tartama és feltételei: a gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük - ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is -, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. (1997. évi XXXI. törvény 41. §. /1/ bek.)

Az intézmény által vezetett, gyermekre vonatkozó dokumentáció:

egészségügyi törzslap, fejlődési lap

fejlődési napló

csoportnapló

üzenő füzet, beszoktatási és családlátogatási füzet

Az érték- és vagyonmegőrzés módja: a gyermekeknek nyitott szekrénye van, a bölcsődébe behozott játéktárgyakért, ékszerekért a bölcsőde felelősséget nem vállal;

Az intézmény házirendje: a melléklet szerint;

A panaszjog gyakorlásának módja: A gyermek, a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdek-képviseleti és szakmai szervek az SZMSZ-ben foglaltak szerint panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél vagy érdek-képviseleti fórumánál az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében, a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén. Az intézmény vezetője, illetve az érdekképviseleti fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek

szülője vagy más törvényes képviselője az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az érdekképviseleti fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

A bölcsődei ellátás megszűnik:

a határozott idejű elhelyezés esetén a megjelölt időtartam - illetve a meghosszabbított időtartam - leteltével,

a jogosultsági feltételek megszűnésével,

a szülő/törvényes képviselő írásban a Cserszegtomaji Pipacs Óvoda-bölcsőde intézményvezetőjéhez benyújtott bejelentése alapján,

ha a gyermek a jogszabályban meghatározott életkort betöltötte (a bölcsődei nevelési év végén, ha a gyermek a 3. évét betöltötte).

Az intézményvezető a bölcsődei ellátást megszünteti, ha a jogosult a házirendet ismételten súlyosan megsérti, vagy az ellátás feltételei, okai már nem állnak fenn.

Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.(GYVT 42/A. 4. bekezdés)

Az ellátás megszűntetése ellen a törvényes képviselő 8 napon belül az intézmény fenntartójánál panasszal élhet, amennyiben azzal nem ért egyet.

A szülő törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a tájékoztatást megkapta:

az ellátás tartalmáról és feltételeiről,

az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról,

az érték- és vagyonmegőrzés módjáról,

az intézmény házirendjéről,

panaszjoga gyakorlásának módjáról,

a fizetendő térítési, illetve gondozási díjról,

a jogosult jogait és érdekeit képviselő érdek-képviseleti fórumról; valamint, hogy

a felvételnél közölt adatok a valóságnak megfelelnek, valamint

ha a jogosultsági feltételekben, és a személyazonosító adatokban változás következik be, azt 15 napon belül az intézményvezetővel tudatja.

Jelen Megállapodás a gyermek ellátásának megszűnésével automatikusan hatályát veszti. A Megállapodást és a tájékoztatást a felek – mint akaratukkal mindenben megegyezőt – tudomásul vették és aláírták. A megállapodás 1 példányát az aláírással egyidejűleg átvettem.

Cserszegtomaj, ...

. . . .

5. sz. melléklet

BÖLCSŐDEI FELVÉTELI KÉRELEM

A bölcsődei felvételhez szükséges dokumentumok: MINDKÉT SZÜLŐ számára a felvétel időpontját megelőző 2 hétben kiállított MUNKÁLTATÓI IGAZOLÁS, vagy szándéknyilatkozat.

A gyermek adatai:

Gyermek neve:

……..

Születési helye, ideje:

…….

Lakcím:

……

Tartózkodási helye:

……

TAJ száma:

……

Kérelmező szülők / törvényes képviselő adatai: HÁZASTÁRS / ÉLETTÁRS / EGYEDÜLÁLLÓ (megfelelőt kérem aláhúzni)

ANYA / törvényes képviselő

Név:……

……..……

Születési név:

…….....

Lakcím:

…….....

Tartózkodási hely:

……..……..……..

Foglalkozás:……..……..……..…..

……..

Munkahely neve és címe:

……..……..……

Elérhetőségek: (telefon, email):

……..... ……..

APA / törvényes képviselő

Név:……

……..……

Születési név:

…….....

Lakcím:

…….....

Tartózkodási hely:

……..……..……..

Foglalkozás:……..……..……..…..

Munkahely neve és címe:

……..……..……

Elérhetőségek: (telefon, email):

……..... ……..

Mikortól szeretné gyermeke felvételét?……

Bölcsődei felvételi kérelem indoka: *munkavégzés, tanulmányok, szülő betegsége, szocializáció, egyedülálló szülő/ három vagy több kiskorú eltartása, család szociális helyzete, egyéb:*…….

Testvérek száma, születésük ideje:…….....

Egyéb adatok:	**Igen (X)**	**Nem (X)**
Tapasztalt-e Ön vagy a védőnő (pl. státuszvizsgálaton), vagy a házi gyermekorvos gyermeke fejlődésében elmaradást? Pl. beszéd, mozgás, érzelmi, értelmi, szociális stb. téren.		
Három vagy több gyermeket nevelnek a háztartásukon belül?		
Egyedülálló szülőként neveli gyermekét?		
Részesülnek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben?		
Védelembe vett gyermeket nevel?		
Kapcsolatban állnak a Pedagógiai Szakszolgálattal? Részesül vagy javasoltak gyermekének korai fejlesztést? (pl. megkésett beszéd- vagy mozgásfejlődés, érzelmi szocializáció stb. miatt)		
Rendelkezik-e a gyermek a Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottsága által kiállított szakértői véleménnyel, mely alapján korai fejlesztésre jogosult?		
A járási Pedagógiai szakszolgálat véleményezte-e, hogy gyermeke sajátos nevelési igényű? (SNI) Tovább küldték-e Önöket a vármegyei szakértői bizottsághoz?		
Van-e a gyermeknek olyan tartós betegsége, mely emelt szintű családi pótlékra jogosítja? Rendelkezik- e a gyermek szakorvosi véleménnyel a tartós betegségéről?		
Igényel-e gyermeke speciális diétát? (Kizárólag szakorvosi igazolás esetén biztosítható!)		
Emelt családi pótlékot kap (egyéb indok alapján)?		

Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a fenti adatok a valóságnak megfelelnek, a változást 15 napon belül köteles vagyok bejelenteni. Tudomásul veszem, hogy a valótlan adatok közlése a jogosultság megszűnésével járhat. Hozzájárulok, hogy Cserszegtomaj Nagyközség Önkormányzata az általam közölt adatokat ellenőrizze.

Alulírott szülő / törvényes képviselő **IGÉNYLEM / NEM IGÉNYLEM** (megfelelőt kérem aláhúzni) a 3. életévét szeptember 1-je és december 31-e között betöltött gyermekem bölcsődei ellátását a nevelési év végéig.

Cserszegtomaj, ……év…….hó nap

…… ……

szülő/törvényes képviselő szülő/törvényes képviselő aláírása

A Bölcsődei felvételi kérelemhez mindkét szülő beleegyezése és aláírása szükséges!